

Státní veterinární správa České republiky

Informační bulletin č. 4/2004

**Program ochrany zvířat
- situace v roce 2003**

Státní veterinární správa České republiky

Informační bulletin č. 4 / 2004

Program ochrany zvířat, situace v roce 2003

Autoři:

MVDr. Jiří DOUSEK, Ph.D.	- odbor ochrany zdraví a pohody zvířat SVS ČR, Ústřední komise pro ochranu zvířat
MVDr. Josef VITÁSEK	- odbor ochrany zdraví a pohody zvířat SVS ČR
RNDr. Oldřich VALCL, CSc.	- odbor informatiky SVS ČR
Ing. Jiří NOVÁK	- Ústřední komise pro ochranu zvířat
Doc. MVDr. Vladimír VEČEREK, CSc.	- Veterinární a farmaceutická univerzita Brno
Doc. MVDr. Pavel NOVÁK, CSc.	- Veterinární a farmaceutická univerzita Brno
Doc. MVDr. Eva BARANYIOVÁ, CSc.	- Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, Výzkumný ústav veterinárního lékařství Brno

Editor:

RNDr. Oldřich VALCL, CSc.	- odbor informatiky SVS ČR
---------------------------	----------------------------

Červen 2004

Obsah

Souhrn	2
1. Úvod	3
2. Stručný přehled předpisů ČR ve vztahu k ochraně zvířat	5
3. Program ochrany zvířat	8
4. Dozorová a kontrolní činnost	9
4.1. Dozor v chovech hospodářských zvířat	10
4.2. Dozor v zájmových chovech.....	11
4.3. Dozor nad péčí o volně žijící zvířata	12
4.4. Dozor nad chovem a využitím pokusných zvířat.....	12
5. Činnost Ústřední komise pro ochranu zvířat	13
5.1. Činnost Výboru pro ochranu hospodářských zvířat	14
5.2. Výbor pro ochranu zvířat v zájmových chovech.....	15
5.3. Výbor pro ochranu volně žijících zvířat	15
5.4. Výbor pro ochranu pokusných zvířat.....	15
5.5. Sekretariát ÚKOZ	16
6. Závěr	17

Souhrn

Publikace obsahuje informace o ochraně zvířat v ČR za rok 2003 a porovnává je s výsledky z předchozího období od roku 1993. **PROGRAM OCHRANY ZVÍŘAT** Státní veterinární správy České republiky (SVS ČR) je realizován na základě **zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání**, v platném znění (zákon na ochranu zvířat). Od 1.7.2003 došlo k organizačním změnám a řešení této problematiky zajišťuje 13 krajských veterinárních správ ve 13 krajích ČR a Městská veterinární správa v Praze (KVS). Od zahájení programu bylo provedeno **celkem 110 601 dozorových akcí**.

V roce 2003 kontrolovalo 496 inspektorů KVS při 12 945 dozorových akcích 41 955 822 zvířat. Celkem byla zjištěna nevyhovující péče v 730 případech (týkala se 537 856 zvířat) a byly podány podněty k 345 správním řízením. Podle údajů Ministerstva spravedlnosti ČR bylo **v roce 2003 pro týrání zvířat** (§ 203 trestního zákona) **stíháno 40, obžalováno 33, ve zkráceném přípravném řízení 4, navrženo k potrestání 4 a odsouzeno 14 osob. Za celé období od roku 1992 bylo za týrání zvířat celkem stíháno 522 a odsouzeno 221 osob.**

V chovech hospodářských zvířat, při přepravě, obchodu s nimi, na jatkách a při dalších činnostech bylo v roce 2003 evidováno 8 435 kontrol, nedostatky byly zjištěny ve 424 případech (postihovaly činnost s 531 866 zvířaty). Podnět ke správním řízením byl podán 159krát. **V zájmových chovech** bylo provedeno 3 553 kontrol, nevyhovující péče byla přítom zjištěna při 271 kontrolách (postíženo 2 571 zvířat), správním řízením zahájeno ve 172 případech. V chovech nebezpečných druhů zvířat bylo přestupkové řízení zahájeno v 10 případech. **Problematika volně žijících zvířat** byla kontrolována při 198 kontrolách, správním řízením proběhlo ve 4 případech. V ČR bylo **v roce 2003 k pokusům celkem využito 327 313 zvířat** (81 917 laboratorních myší, 3 919 laboratorních potkanů, 5 827 laboratorních králíků atd.). Nárůst počtu pokusných zvířat je ovlivněn tím, že do sledovaného počtu pokusů byla zařazena ucelená evidence o kroužkování ptáků. Laboratorní zvířata byla kontrolována při 171 kontrole a nebyly zjištěny závady. S využitím Informačního systému SVS ČR byly průběžné výsledky „Programu OZ“ pravidelně shromažďovány a hodnoceny SVS ČR a Ústřední komisí pro ochranu zvířat (ÚKOZ) a zveřejňovány na webových stránkách <http://www.mze.cz/>.

Pro inspektory KVS organizovala SVS ČR a Veterinární a farmaceutická univerzita v Brně (VFU) kurz „**Předpisy ES na ochranu zvířat (nosnice, skot, prasata, ochrana při přepravě a porážení)**“. Na VFU byla uspořádána výroční **10. mezinárodní konference „Ochrana zvířat a welfare“**, **17. mezinárodní konference „Aktuální otázky bioklimatologie – Brno 2003“** a proběhl kurz a zkoušky k získání **kvalifikace pro inspektory ochrany zvířat** (podle § 26 zákona na ochranu zvířat). Na VFU a na České zemědělské univerzitě v Praze (ČZU) proběhly kurzy k získání **kvalifikace ke kontrole a řízení pokusů na zvířatech** (podle § 17 zákona na ochranu zvířat). V rámci mezinárodní spolupráce České republiky a Nizozemského království byl úspěšně ukončen **projekt PPA01/CZ/9/1 „Welfare v chovech nosnic“**. Ve Východočeské zoologické zahradě ve Dvoře Králové nad Labem uspořádala ÚKOZ seminář „**Lidé a zvířata**“ zaměřený na **uplatňování předpisů na ochranu volně žijících zvířat** (zákon o zoologických zahradách, CITES). Proběhly 3 semináře pro pracovníky úřadů místní samosprávy „**Soužití lidí a zvířat ve městech**“. Dále probíhala odborná příprava pracovníků zařízení obcí a členů zájmových organizací k získání **kvalifikace pro zabezpečení odchyту toulavých zvířat a péče o ně**. Na VFU byla nově koncipována disciplína „ochrana zvířat a etologie“. **Nadaci na ochranu zvířat** se podařilo prosadit a vypsát soutěž pro nevládní organizace (NGO) o garanty na úseku ochrany zvířat.

Zástupci ČR se zúčastnili **45. a 46. zasedání Stálého výboru Rady Evropy pro ochranu hospodářských zvířat, pracovní skupiny pro ochranu pokusných zvířat**. Nadále probíhaly předvstupní konzultace s orgány Evropského společenství (ES), zástupci SVS ČR se zúčastnili semináře TAIEX k ochraně zvířat. Ve dnech 3. - 11.4.2003 proběhla v ČR **inspekční mise DG (SANCO)/91/2003**. Tato mise příznivě hodnotila celkovou situaci v ochraně zvířat v ČR, současně však upozornila na konkrétní nedostatky a zejména upozornila na rizika krátkého termínu pro přijetí a aplikaci předpisů harmonizovaných podle požadavků ES. Prvá **Novela zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání**, byla proto doplněna a v závěru roku opětovně předložena legislativnímu úřadu vlády ČR jako tisk Poslanecké sněmovny parlamentu ČR č. 212.

Zpráva z **Peer Review TAIEX**, které proběhlo v ČR ve dnech 7.- 10.7.2003, kladně hodnotila pravidelné vyhodnocování úrovně ochrany zvířat v ČR a celkovou úroveň prosazování péče o pohodu zvířat a jejich ochranu. Shodně s doporučením mise ES však bylo doporučeno co nejdříve doplnit stávající obecné zásady našeho zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, o zásady předpisů ES a aktualizovat i stávající program hodnocení.

Publikace je prezentována na internetu:

<http://www.mze.cz/> nebo <http://www.svs-cr.cz/>.

1. Úvod

Orgánům ochrany zvířat, tedy Ministerstvu zemědělství ČR (MZe), příslušným státním orgánům včetně Akademie věd ČR (AV ČR), Státní veterinární správě ČR (SVS ČR), a zejména Ústřední komisi pro ochranu zvířat (ÚKOZ), bylo uvedeným zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon na ochranu zvířat“) uloženo tuto činnost koordinovat, vyhodnocovat a předkládat návrhy k úpravě předpisů. Pro tyto účely je prováděno i toto celoroční hodnocení, které je poskytováno veřejnosti, příslušným orgánům v ČR a dále pak příslušným orgánům Rady Evropy (RE) a Evropských společenství (ES). Tato činnost má podporu v platné národní legislativě a trvale zůstává v platnosti, že zákon na ochranu zvířat ukládá všem osobám v ČR chránit zvířata před týráním. V průběhu roku 2003 byla již opakovaně projednávána novela tohoto zákona.

Orgánům SVS ČR bylo uvedeným zákonem uloženo provádění dozoru nad dodržováním povinností vyplývajících ze zákona na ochranu zvířat a předpisů s touto problematikou souvisejících. Publikace proto navazuje na předcházející ročníky Informačního bulletinu SVS ČR, vydávané od roku 1994, a uvádí hodnocení výsledků za rok 2003. Jsou hodnoceny výsledky dozorové a preventivní činnosti pracovníků orgánů SVS ČR, včetně vybraných informací ÚKOZ, informací příslušných státních orgánů a AV ČR o využití pokusných zvířat a údaje o vzdělávacích akcích. Trvalou součástí je informace Ministerstva spravedlnosti ČR o počtech stíhaných, obžalovaných a odsouzených osob v souvislosti s týráním zvířat.

Na daném úseku je základem úspěchu spolupráce s chovateli. Při vzájemných jednáních a ochraně zvířat mají významnou roli chovatelské svazy, zejména Svazy chovatelů skotu, Svaz chovatelů prasat v Čechách a na Moravě, Český svaz chovatelů zájmových zvířat, Českomoravská kynologická unie a další, se kterými orgány ochrany zvířat projednávají odborné otázky pohody zvířat a jejich ochrany, připravují řady chovů apod. Novou pozitivní aktivitou je přístup sdružení ekologických zemědělců k této problematice.

Při osvětových a výchovných akcích je již tradiční spolupráce s Nadací na ochranu zvířat, která spolupracuje s Eurogroup, Světovou společností na ochranu zvířat (WSPA) a britskou Královskou společností na ochranu zvířat proti týrání (RSPCA). V roce 2003 se této nadaci podařilo prosadit a vypsát soutěž pro nevládní organizace (NGO) o garanty na úseku ochrany zvířat. Za úspěšnou je možné považovat iniciativu „ČSOP - Společnost pro zvířata“, která nabízí materiály k alternativám pokusů na zvířatech ve spolupráci zejména s univerzitami. Tato společnost vydává časopis „Pro zvířata a na jejich ochranu“. Převážně v péči o zvířata v zájmových chovech uplatňují svou činnost členové Ligy na ochranu zvířat. Své aktivity v politice i realizaci ochrany zvířat projevují i další zájmová sdružení, např. Svoboda zvířat. Z podnětu aktivistů se opakovaně konalo několik veřejných protestních akcí, např. na ochranu zvířat při přepravě, proti pokusům na zvířatech, proti chovu kožešinových zvířat. Při ochraně volně žijících zvířat bylo snahou spolupracovat zejména při přípravě nových předpisů s mysliveckými a rybářskými sdruženími a organizacemi. Dobrá byla odborná spolupráce s Uníí českých a slovenských zoologických zahrad, Uníí stanic pro záchranu živočichů, Společností pro vědu o laboratorních zvířatech, Národní platformou pro alternativní metody pokusů na zvířatech a CZECOPA. Z uvedeného ovšem vyplývá, že zájmy a názory různých partnerů se mohou problém od problému rozcházet. Názorová různorodost se ovšem uplatnila při poměrně zdlouhavém projednávání novely zákona na ochranu zvířat Poslaneckou Sněmovnou Parlamentu ČR. Těžištěm připravovaných předpisů však bylo především dosažení harmonizace s předpisy ES.

Odborné vzdělávací a vědecké programy jsou převážně zajišťovány na tomto úseku ve spolupráci s Veterinární a farmaceutickou univerzitou v Brně (VFU) a Českou zemědělskou univerzitou v Praze (ČZU), případně s AV ČR a dalšími univerzitami. Chovatelská veřejnost obvykle vyžaduje zařazení informace o problematice welfare na různých specializovaných seminářích. Např. specializované zaměření na problematiku chovu nosnic měly 3 semináře pořádané v rámci realizace mezivládní spolupráce mezi Nizozemskem a ČR. Zástupci úřadů navštěvují tématické semináře „Soužití lidí a zvířat ve městech“. Bohužel zatím stále minimum informací je věnováno výchově a prezentaci odborných názorů v médiích. Pozornost soustředěná k těmto problémům v tisku a televizi je zatím většinou populisticky zaměřena na případy senzačního charakteru. Podle zkušeností z roku 2003 je třeba opakovat, že - stejně jako z dřívějšího hodnocení výsledků - vyplývá zatím ne zcela naplňovaná funkce obcí jako orgánů ochrany zvířat při řešení preventivních i sankčních opatření.

Pro hodnocení situace je významné i mezinárodní hodnocení. Inspekční mise DG (SANCO)/91/2003. proběhla v ČR ve dnech 3.-11.4.2004. Experti mise příznivě hodnotili celkovou situaci v ochraně zvířat v ČR, současně však upozornili na konkrétní nedostatky, a zejména na rizika krátkého termínu pro přijetí a aplikaci předpisů harmonizovaných podle požadavků ES. Obdobné vyjádření obsahovala i zpráva z Peer Review TAIEX, které proběhlo v ČR ve dnech 7.-10.7.2003. Shodně s doporučením mise ES však bylo doporučeno co nejrychleji doplnit stávající obecné zásady našeho zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, o zásady předpisů ES a aktualizovat i stávající program hodnocení.

V další části hodnotíme podrobněji výsledky dosažené v roce 2003.

Tabulky	Výsledky kontrol podle kategorií zvířat	str. 19
Tabulky	Výsledky kontrol podle druhu činnosti se zvířaty	str. 20
Mapy	Kontroly plnění zákona na ochranu zvířat - 1994 - 2003	str. 21
Grafy	Počty kontrol podle kategorií zvířat (2. pololetí 1993 - 2003) - hospodářská zvířata - zájmová zvířata - zvířata ZOO a cirkusů - nebezpečné druhy zvířat - volně žijící zvířata - laboratorní zvířata	str. 22
Grafy	Počty kontrolovaných zvířat podle kategorií zvířat (2. pololetí 1993 - 2003) - hospodářská zvířata - zájmová zvířata - zvířata ZOO a cirkusů - nebezpečné druhy zvířat - volně žijící zvířata - laboratorní zvířata	str. 23
Grafy	Počty kontrol podle druhu činnosti se zvířaty (2. pololetí 1993 - 2003) - chovy zvířat - obchod se zvířaty - přeprava zvířat - porážky zvířat	str. 24
Grafy	Počty kontrol podle druhu činnosti se zvířaty (2. pololetí 1993 - 2003) - pokusy na zvířatech - výuka na zvířatech - veterinární činnost - útulky pro zvířata	str. 25
Grafy	Počty kontrolovaných zvířat podle druhu činnosti se zvířaty (2. pololetí 1993 - 2003) - chovy zvířat - obchod se zvířaty - přeprava zvířat - porážky zvířat	str. 26
Grafy	Počty kontrolovaných zvířat podle druhu činnosti se zvířaty (2. pololetí 1993 - 2003) - pokusy na zvířatech - výuka na zvířatech - veterinární činnost - útulky pro zvířata	str. 27
Mapy	Uložená opatření při ochraně zvířat - 1994 - 2003	str. 28
Grafy	Doporučená veterinární opatření při péči o zvířata (2. pololetí 1993 - 2003) - hospodářská zvířata - zájmová zvířata - zvířata ZOO a cirkusů	str. 29
Grafy	Podíly porušení zákona č. 246/1992 Sb. (2. pololetí 1993 - 2003) - hospodářská zvířata - zájmová zvířata - zvířata ZOO a cirkusů	str. 30

2. Stručný přehled předpisů ČR ve vztahu k ochraně zvířat

Česká republika je smluvní stranou pro následující dohody Rady Evropy:

Evropská dohoda o ochraně zvířat chovaných pro hospodářské účely, č. 21/2000 Sb.m.s.,

Evropská dohoda o ochraně zvířat při mezinárodní přepravě, č. 20/2000 Sb.m.s.,

Evropská dohoda o ochraně zvířat v zájmovém chovu, č. 19/2000 Sb.m.s.,

Evropská dohoda o ochraně jatečných zvířat, č. 114/2003 Sb. m. s.,

Evropská dohoda o ochraně obratlovců používaných pro pokusné a jiné vědecké účely, č. 116/2003 Sb. m. s.

Uvedené dohody vytvářejí základ předpisů pro ochranu zvířat i v Evropských společenstvích a jsou v obecných zásadách i součástí našich předpisů.

Pro přehlednost rozsáhlého souboru předpisů budeme nadále dodržovat jejich rozdělení do dvou základních oblastí na

- a) **přímou ochranu zvířat**, zahrnující ochranu zvířat vymezenou právními předpisy, které definují, zakazují a postihují vlastní týrání zvířat,
- b) **nepřímou ochranu zvířat**, zahrnující ochranu zvířat vymezenou právními předpisy, které upravují zacházení se zvířaty nebo stanoví způsob a podmínky chovu a plemenitby zvířat, tedy předpisy postihující případy, kdy nedochází k týrání zvířat definovanému zvláštním zákonem, ale mohlo by jiným způsobem dojít k poškození zdraví, utrpení nebo narušení pohody (welfare) zvířat.

Problematika přímé ochrany zvířat souvisí s následujícími právními předpisy:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění zákona č. 162/1993 Sb., zákona č. 193/1994 Sb., č. 243/1997 Sb., nálezu ÚS č. 30/1998 Sb.,

Vyhláška č. 75/1996 Sb., kterou se stanoví nebezpečné druhy zvířat,

Vyhláška č. 245/1996 Sb., k provedení paragrafu 5 odst. 3 zákona ČNR č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění zákona č. 162/1993 Sb. a zákona 193/1994 Sb. („**na ochranu zvířat při porážení**“),

Vyhláška č. 311/1997 Sb., o chovu a využití pokusných zvířat,

Nařízení vlády č. 27/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci související s chovem zvířat.

Problematika nepřímé ochrany zvířat při zacházení se zvířaty souvisí s následujícími právními předpisy (uvádíme pouze v informativním - neúplném výčtu):

Zdraví zvířat

Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění zákona č. 29/2000 Sb., č. 154/2000 Sb., č. 102/2001 Sb., č. 76/2002 Sb., č. 120/2002 Sb., č. 309/2002 Sb., č. 320/2002 Sb., č. 131/2003 Sb.,

Vyhláška č. 286/1999 Sb., kterou se provádějí ustanovení zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), o zdraví zvířata jeho ochraně, o veterinárních podmínkách dovozu, vývozu a tranzitu veterinárního zboží, o veterinární asanaci a o atestačním studiu, ve znění vyhlášky č. 399/2001 Sb.,

Vyhláška č. 287/1999 Sb., o veterinárních požadavcích na živočišné produkty, ve znění vyhlášky č. 400/2001 Sb., č. 441/2001 Sb., č. 269/2002 Sb.,

Vyhláška č. 291/2003 Sb., o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, a o sledování (monitoringu) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech,

Vyhláška č. 296/2003 Sb., o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemísťování a přepravě zvířat a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých odborných veterinárních činností,

Vyhláška č. 372/2003 Sb., o veterinárních kontrolách při obchodování se zvířaty,

Vyhláška č. 377/2003 Sb., o veterinárních kontrolách dovozu a tranzitu zvířat ze třetích zemí,

Vyhláška č. 382/2003 Sb., o veterinárních požadavcích na obchodování se zvířaty a o veterinárních podmínkách jejich dovozu ze třetích zemí,

Zákon č. 381/1991 Sb., o Komoře veterinárních lékařů České republiky,

Chov zvířat

Zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění zákona č. 309/2002 Sb.,

Vyhláška č. 471/2000 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon),

Vyhláška č. 134/2001 Sb., o označování a evidenci skotu, ovcí a koz, ve znění vyhlášky č. 442/2001 Sb.,

Vyhláška č. 357/2001 Sb., o označování a evidenci koní, prasat, běžců a zvěře ve farmovém chovu a o evidenci drůbeže, plemenných ryb a včel,

Vyhláška č. 33/2001 Sb., o odborné způsobilosti k výkonu některých odborných činností v oblasti šlechtění a plemenitby hospodářských zvířat,

Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb.,

Vyhláška č. 53/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů,

Vyhláška č. 191/2002 Sb., o technických požadavcích na stavby pro zemědělství.

Krmiva

Zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění zákona č. 244/2000 Sb., č. 147/2002 Sb., č. 320/2002 Sb.,

Vyhláška č. 451/2000 Sb., kterou se provádí zákon o krmivech, ve znění zákona č. 244/2000 Sb, ve znění vyhlášky č. 343/2001 Sb., č. 472/2001 Sb., č. 169/2002 Sb., č. 544/2002 Sb.,

Vyhláška č. 147/2002 Sb., o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském), ve znění zákona č. 309/2002 Sb.,

Rostlinolékařská péče

Zákon č. 147/1996 Sb., o rostlinolékařské péči a o změnách některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 409/2000 Sb., č. 314/2001 Sb., č. 309/2002 Sb., č. 320/2002 Sb.

Vyhláška č. 90/2002 Sb., kterou se stanoví opatření k zabezpečení ochrany včel, zvěře a ryb při používání přípravků na ochranu rostlin,

Vyhláška č. 91/2002 Sb., o prostředcích na ochranu rostlin.

Léčiva

Zákon č. 79/1997 Sb., o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 149/2000 Sb., č. 153/2000 Sb., č. 258/2000 Sb., č. 102/2001 Sb., č. 138/2002 Sb., č. 309/2002 Sb., č. 320/2002 Sb.

Návykové látky

Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 354/1999 Sb., č. 117/2000 Sb., č. 132/2000 Sb., č. 57/2001 Sb., č. 185/2001 Sb., č. 407/2001 Sb., č. 320/2002 Sb.

Chemické látky

Zákon č. 157/1998 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 352/1999 Sb., č. 132/2000 Sb., č. 258/2000 Sb., č. 458/2000 Sb., č. 185/2001 Sb., č. 320/2002 Sb.,

Zákon č. 120/2002 Sb., o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh a o změně některých souvisejících zákonů.

Ochrana životního prostředí

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění zákona č. 123/1998 Sb., č. 100/2001 Sb.,

Zákon č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, ve znění zákona č. 309/2002 Sb.,

Zákon č. 153/2000 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a produkty a o změně některých souvisejících zákonů,

Zákon č. 372/2000 Sb., kterým se stanoví technická řešení, pomocí kterých může vzniknout geneticky modifikovaný organismus, a technická řešení, která ke vzniku geneticky modifikovaného organismu nevedou,

Vyhláška č. 373/2000 Sb., kterou se stanoví požadavky na uzavřený prostor a ochranná opatření pro jednotlivé kategorie rizika při uzavřeném nakládání s geneticky modifikovanými organismy,

Vyhláška č. 374/2000 Sb., o bližších podmínkách nakládání s geneticky modifikovanými organismy a produkty.

Ochrana přírody a krajiny

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákonného opatření č. 347/1992 Sb., zákona č. 289/1995 Sb., nálezu ÚS č. 3/1997 Sb., zákona č. 16/1997 Sb., č. 123/1998 Sb., č. 161/1999 Sb., 238/1999 Sb., č. 132/2000 Sb., č. 76/2002 Sb., č. 320/2002 Sb.,

Vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., ve znění vyhlášky č. 105/1997 Sb., č. 200/1999 Sb., č. 85/2000 Sb., č. 190/2000 Sb.,

Zákon č. 16/1997 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně a doplnění zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb.,

Vyhláška č. 82/1997 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 16/1997 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně a doplnění zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, ve znění vyhlášky č. 264/1998 Sb., redakčního sdělení o opravě chyby v částce č. 106/1998 Sb., č. 216/2001 Sb.,

Zákon č. 115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených vybranými, zvláště chráněnými živočichy, ve znění zákona č. 476/2001 Sb., č. 320/2002 Sb.,

Vyhláška č. 360/2000 Sb., o stanovení způsobů výpočtu výše náhrady škody způsobené vybranými, zvláště chráněnými živočichy na vymezených domestikovaných zvířatech, psech sloužících k jejich hlídání, rybách, včelstvech, včelařském zařízení, nesklizených polních plodinách a na lesních porostech

Myslivost

Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění zákona č. 320/2002 Sb.,

Vyhláška č. 244/2002 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění vyhlášky č. 491/2002 Sb.,

Vyhláška č. 245/2002 Sb., o době lovu jednotlivých druhů zvěře a o bližších podmínkách provádění lovu, ve znění vyhlášky č. 480/2002 Sb.

Rybářství

Zákon č. 102/1963 Sb., o rybářství, ve znění zákona č. 146/1971 Sb., č. 49/1982 Sb., č. 367/1990 Sb., č. 425/1990 Sb., č. 229/1991 Sb., č. 283/1992 Sb., č. 4/1993 Sb., č. 238/1999 Sb., č. 132/2000 Sb., č. 410/2000 Sb., č. 320/2002 Sb.,

Vyhláška č. 103/1963 Sb., kterou se vydávají prováděcí předpisy k zákonu o rybářství, ve znění předpisu č. 146/1971 Sb., č. 49/1982 Sb., č. 425/1990 Sb., č. 189/2000 Sb., č. 410/2000 Sb., č. 296/2001 Sb.,

Vyhláška č. 189/2000 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o předpokladech pro výkon funkce rybářské stráže a o jejich ověřování, vzor služebního odznaku se státním znakem a průkazu rybářské stráže,

Vyhláška č. 296/2001 Sb., kterou se stanoví způsob vedení hospodářské evidence na rybnících a evidence o hospodářských výsledcích v rybářských revírech, podrobnosti výběrového řízení na výkon rybářského práva v rybářských revírech a odborná způsobilost rybářských hospodářů a kterou se mění

vyhláška Ministerstva zemědělství, lesního a vodního hospodářství č. 103/1963 Sb., kterou se vydávají prováděcí předpisy k zákonu o rybníkářství, ve znění pozdějších předpisů.

Ochrana veřejného zdraví

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 254/2001 Sb., č. 274/2001 Sb., č. 13/2002 Sb., č. 76/2002 Sb., č. 86/2002 Sb., č. 120/2002 Sb., č. 309/2002 Sb., č. 320/2002 Sb.

Ostatní (uvádíme pouze základní znění názvu, bez citací následných doplnění a změn):

Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění,

Zákon č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích vybíraných správními orgány České republiky, v platném znění,

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění,

Wyhláška č. 231/1996 Sb., kterou se stanoví paušální částka nákladů řízení o přestupcích,

Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, v platném znění.

Tabulka	Ochrana zvířat v roce 2003 - přehled závad z kontrol podle zákona č. 246/1992 Sb. (3 strany)	str. 31-33
Tabulka	Ochrana zvířat v roce 2003 - soudní projednávání § 203 - týrání zvířat	str. 34

3. Program ochrany zvířat

Činnost v ochraně zvířat proti týrání je vyhodnocována v České republice od roku 1993. Metodologicky vychází jak ze standardních mezinárodních požadavků pro sledování ochrany zvířat, zejména požadavků na kontrolu využití pokusných zvířat, tak i z Metodického návodu SVS ČR č. 2000/01/EPIZ a Metodického návodu SVS ČR č. 2001/04/EPIZ, které byly vydány ústředním ředitelem SVS ČR. Odbornou činnost péče o pohodu a ochranu zvířat proti týrání, zejména metodické řízení dozoru a výkon dozoru ve vybraných případech, pravidelné hodnocení činnosti, předkládání opatření a odborných návrhů provádí v rámci SVS ČR odbor ochrany zdraví a pohody zvířat - oddělení péče o pohodu zvířat.

Pro výkon dozoru nad dodržováním povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám veterinárním zákonem a zákonem na ochranu zvířat pověřily OVS své inspektory (s kvalifikací podle § 26 zákona na ochranu zvířat). Od 1.7.2003 pak tuto činnost řídí na krajské úrovni 13 krajských veterinárních správ a Městská veterinární správa v Praze (KVS). Ve struktuře KVS je stanoven inspektor pro péči o pohodu (welfare) zvířat, který na tomto úseku koordinuje činnost hlavních inspektorů okresních inspektorátů podle následujícího schématu.

Hlavní inspektor pro ekologii je pověřen vedením odborného úseku péče o pohodu a dozoru nad ochranou zvířat. Metodicky tuto činnost řídí, zabezpečuje evidenci akcí v počítačové agendě „Program OZ“, vede a archivuje odbornou dokumentaci, podle potřeby a možností počítačové agendy „Program OZ“ provádí hodnocení výsledků získaných z příslušné správní oblasti. Konkrétní odbornou a dozorovou činnost v rámci ochrany zvířat proti týrání a péče o pohodu zaměřuje na ochranu zvířat v zájmových chovech, ochranu volně žijících zvířat a zvířat v zoologických zahradách, cirkusech a podobných zařízeních, ochranu pokusných zvířat, spoluprací se zájmovými chovatelskými a ochránářskými organizacemi, výchovnou a osvětovou činností na tomto úseku. Tento inspektor pravidelně odesílá data z databází do Informačního centra SVS ČR v Liberci, a to vždy nejpozději do 6. dne následujícího měsíce.

Hlavní inspektor pro epizootologii svou konkrétní odbornou a dozorovou činnost v rámci ochrany zvířat proti týrání a péče o pohodu zvířat zaměřuje na ochranu hospodářských zvířat v chovech, při přemísťování, na svodech a ochranu zvířat při veterinární činnosti.

Hlavní inspektor pro hygienu potravin a surovin živočišného původu svou konkrétní odbornou a dozorovou činnost v rámci ochrany zvířat proti týrání a péče o jejich pohodu zaměřuje na kontrolu přepravy zvířat na jatky a kontrolu ochrany zvířat při porážení, včetně kontroly rituálních porážek. Na jatkách, kde je vykonáván trvalý dozor, vykonávají pravidelnou denní kontrolu ochrany zvířat a jejich pohody inspektoři veterinární hygienické služby s kvalifikací podle § 26 zákona na ochranu zvířat.

Uvedené základní rozdělení odborné a dozorové činnosti v rámci ochrany zvířat proti týrání a péče o pohodu nevyklučuje možnost zastupitelnosti inspektorů a výkon jiné než konkrétně metodickým návodem vymezené

činnosti. V některých případech je nezbytné, aby dozor nad ochranou zvířat prováděli i další inspektoři, např. při činnosti veterinárních hygienických středisek. Podmínkou ovšem je, že splňují kvalifikační předpoklady podle § 26 zákona na ochranu zvířat.

Odborný rozsah prováděných kontrol vycházel z podmínek stanovených platnými předpisy (např. vyhláška č. 245/1996 Sb., vyhláška č. 311/1997 Sb.). Byl stanoven podle druhů zvířat a prováděné činnosti podle zásad uživatelského manuálu „Program OZ“. Prognózování četnosti dozorových akcí vychází ze stanovených zásad, např. stanoví **v chovech hospodářských zvířat** kontroly ve stájích a ostatních prostorech pro chov (v rybářství apod.) - kontroluje se každoročně 25 % z celkového počtu, jatky včetně porážkových míst – minimálně jednou ročně, zoologické zahrady – jednou ročně, cirkusy a podobná zařízení – vždy při příjezdu na správní území.

Při dozoru nad ochranou v zájmových chovech se chovy (např. psů, koček a terarijních zvířat) kontrolují namátkově, chov nebezpečných druhů zvířat minimálně jednou ročně, obchody se zvířaty pro zájmové chovy minimálně jednou ročně, útulky apod. minimálně jednou ročně. Zvýšenou pozornost se doporučuje věnovat péči o zvířata na výstavách, zařízením pro výkonnostní zkoušky apod., při kterých se sleduje dodržení „Řádů chovu a zkoušek“, které musí být schváleny ÚKOZ.

Dozor nad ochranou volně žijících zvířat zahrnuje např. kontrolu v záchranných stanicích pro hendikepovaná zvířata jednou ročně, myslivecké chovy zvěře (obory, chovy lišek pro norování) jednou za 2 roky, odchytové akce - při každé akci. Zvýšenou pozornost se doporučuje věnovat akcím, při kterých je manipulováno s větším počtem zvířat, odchytům zajíců apod.

Podle metodického návodu se **dozor nad ochranou pokusných zvířat** provádí v uživatelských zařízeních se stabilními prostory dvakrát ročně, v alternativních pokusných prostorech při schvalování každého projektu pokusů, chovná zařízení jednou ročně, dodavatelská zařízení jednou ročně. Zvýšenou pozornost se doporučuje věnovat při pokusech v alternativních objektech a prostorech, při pokusech s volně žijícími druhy zvířat včetně kroužkování ptáků, zoologických sledováních apod.

Při dozorových akcích příslušný hlavní inspektor vychází ze zásad zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění. Vždy zpracovává „Protokol o kontrolním zjištění“, jehož údaje se zaznamenávají podle zásad uživatelského manuálu „Program OZ“ do databází příslušné OI. IC SVS ČR zpracovává celostátní přehledy o činnosti na úseku ochrany zvířat proti týrání a péče o pohodu zvířat měsíčně a celoročně, případně zpracovává další analýzy podle požadavků SVS ČR. Využití programu „Datamap“ umožňuje za pomoci kódů katastrálních území činnost lokalizovat do mapy příslušného okresu, kraje nebo celé ČR. Protože využívané katalogy (např. katalog zvířat, katalog stájí atd.) jsou společné pro celý Informační systém SVS ČR, lze modifikovaně využívat dat i ve vztahu k programům epizootologickým a hygienickým. V roce 1998 byl doplněn software „Program OZ“ o další hodnotící prvky, které umožňují přehlednější zpracování dat a výsledků. Před 5 lety došlo k modernizaci formy zpracování této publikace tak, aby ji bylo možné současně publikovat dvojjazyčně v tisku i v elektronické formě, při zachování kompatibility s ostatními informačními materiály zpracovávanými Informačním centrem SVS ČR.

4. Dozorová a kontrolní činnost

Od zahájení dozorové činnosti, tj. **od 1.7.1993**, provedli inspektoři **SVS celkem 110 601 dozorových akcí**.

V roce 2003 se na území celé ČR podílelo na plnění úkolů dozorové a kontrolní činnosti 496 inspektorů SVS, obvykle při současném plnění dalších odborných úkolů, např. na úseku prevence nálezů, veterinární ekologie a kontroly na jatkách a porážkových místech. Ke zvýšení počtu došlo zejména u inspektorů na veterinárně hygienických střediscích.

Celkem bylo v roce 2003 v ČR evidováno 12 945 dozorových akcí ochrany zvířat, kontrolovaná činnost se týkala kolem 42 miliónů zvířat (Příloha 1 a 2). Počet kontrolních akcí se ustálil. (Příloha 5, 7, 8). V roce 2003 byla **celkem v 730 případech** (zvýšení proti roku 2002 s 541 případ) **uložena nápravná opatření pro nevyhovující péči**. Počet kontrol, při kterých byl **podán podnět ke správnímu řízení**, se proti roku 2002 s 305 případy **zvýšil na 345 případů**, které se týkaly 537 856 zvířat. (Příloha 1).

Podle údajů Ministerstva spravedlnosti ČR (Příloha 4) bylo **v roce 2003 pro týrání zvířat** (§ 203 trestního zákona) **stíháno 40, obžalováno 33**, ve zkráceném přípravném řízení 4, navrženo k potrestání 4 a **odsouzeno 14 osob**. Za období **od roku 1992 bylo pro týrání zvířat celkem stíháno 522 osob, obžalováno 422 osob, ve zkráceném přípravném řízení 10, navrženo k potrestání 9 a odsouzeno 221 osob**.

Přehledné mapy ukazují rozsah a územní rozložení dozorových a kontrolních akcí (Příloha 13 - 22).

Podle vyhodnocování výsledků kontrol podle zákona č. 246/1992 Sb. (Příloha 3) je možné hodnotit porušení jednotlivých ustanovení zákona na ochranu zvířat. Kódy v příslušné tabulce jsou shodné s označením paragrafů, odstavců a písmen uvedeného zákona. Při posuzování předkládané tabulky si je třeba uvědomit, že nelze

porovnávat (např. pro souběžnost několika porušení zákona v jednom chovu) prosté součty z této tabulky s výsledky uváděnými v tabulkách „Výsledky kontrol podle kategorií zvířat“ (Příloha 1) nebo „Výsledky kontrol podle druhu činnosti se zvířaty“ (Příloha 2), které byly získány jiným metodickým postupem.

4.1. Dozor v chovech hospodářských zvířat

Rozsah prováděné dozorové činnosti je třeba posoudit ve vztahu k údajům o stavech hospodářských zvířat v ČR. Český statistický úřad uvádí k 1.4.2003 **stav skotu celkem 1 473 828 kusů**, z toho krav 590 322; **prasat celkem 3 362 801 kus**, z toho prasnic 282 722; **ovcí celkem 103 129 kusů**; koz celkem 12 779 kusů; **koní celkem 20 140 kusů**; **drůbeže celkem 26 873 408 kusů**, z toho kura domácího 25 637 732 kusy, hus 34 301 kus, kachen 531 769 kusů a krůt 669 606 kusů.

Při kontrolách **v chovech skotu**, zejména v chovech skotu bez trvalé produkce mléka, bylo jako problematické vyhodnoceno jarní období, kdy se projevovaly nedostatky v kvalitě krmiva a vznikaly následné metabolické problémy, komplikované u březích plemenic sníženou životností telat. Při monitoringu podle minimálních standardů ES byli chovatelé upozorňováni na požadované prostorové nároky na odchov telat a zajištění správné výživy s dostatečným obsahem vlákniny a železa u telat starších 2 týdnů. Řada dalších řešených problémů a situací se nevymykala z okruhu obvyklých závad zjišťovaných v předcházejících letech (nedostatečná údržba objektů, problémy asanace apod.).

Při monitoringu situace **v chovech prasat** museli být chovatelé často upozorňováni na technologické požadavky vyplývající z minimálních standardů ES, tj. skupinový chov prasnic a prasniček, zabezpečení materiálu pro výstavbu hnízda před porodem, zabezpečení napájecí vody pro prasata ve věkové kategorii od 14 dnů, zabezpečení dostatečně prostorných (minimálně 6 m²) kotců pro plemenné kance. Při dozorové činnosti byly nedostatky v chovech často časově spojeny s ekonomickými problémy (snížení ceny masa, problémy s vyskladňováním jatečných kategorií), kdy v chovech byly ustájeny „přerostlé“ kategorie prasat. Zoohygienické problémy byly obdobné jako v předcházejících letech. Za specifikum lze považovat vybavení novými technologiemi pro chov prasnic na roštech, které dříve způsobovaly poranění struků prasnic s následnými komplikacemi.

V chovech koní, a to konkrétně při individuálním chovu, nebyla zvířatům věnována dostatečná ošetrovatelská a podkovářská péče, byly používány nevyhovující postroje a jezdecké vybavení. Podle údajů Jockey Clubu ČR, České klusácké asociace a České jezdecké federace bylo v ČR při dostihovém a jezdeckém sportu provedeno 89 antidopingových kontrol, z nichž 5 bylo pozitivních. Stáje v některých chovech měly nevyhovující parametry (nedostatečné větrání, chybějící kanalizace), v několika případech nebyly schváleny podle stavebního zákona (např. byla využívána nevyhovující maringotka a garáž). Koním nebyla věnována ošetrovatelská péče nebo byly používány nevyhovující postroje a jezdecké vybavení.

V 81 % provedených kontrol **v chovech drůbeže** bylo při monitoringu chovů nosnic konstatováno, že klecová technologie chovu nosnic byla upravena podle hledisek stanovených předpisy ES. Převážně byly provedeny rekonstrukce klecových technologií. Zatím však nebyly (naše předpisy to zatím neukládaly) plněny prostorové nároky, tj. 550 cm² na 1 nosnici. V závěrech kontrolních zjištění byli chovatelé nosnic upozorňováni na stanovisko MZe, že chovy nosnic, které nesplňují technologické požadavky na klecové ustájení nosnic, musí své technologie upravit podle směrnice č. 1999/74/ES, nebo ukončit svou činnost do roku 2012, kdy musí být zavedeny standardy EU. Při dozorové činnosti byly zjišťovány v letním období problémy s ventilací v halách uplatňujících zahraniční technologie. Nedostatky byly zjištěny při přepravě drůbeže na jatky a péči o ní na jatkách (dlouhé čekací doby za nevyhovujících klimatických podmínek).

V roce 2003 bylo poraženo celkem 392 686 kusů skotu (z toho 18 171 telat), **4 478 756 prasat**, **10 957 ovcí a jehňat**, **1 237 koz**, **434 koní** (převážně nutné porážky) a **943 668 králíků**. Zpřesněná evidence uhynulých a nutně odporazených kusů skotu vztahující se nejen k činnosti jatek, ale i asanačních podniků, poukázala na to, že úhyny tohoto druhu hospodářských zvířat v roce 2003 přesáhly 30 tisíc kusů.

Kuřecích brojlerů bylo poraženo 135 863 676 kusů, dále pak 6 034 378 slepic, **1 950 192 krůt**, 2 287 629 kachen a hus. V podzimním období se vyskytly problémy s porážkou nosnic po vyřazení z produkce, protože o ně nebyla zajištěna dostatečná péče.

Obdobně jako přeprava na jatky, je orgány SVS ČR kontrolována také vnitrostátní i mezinárodní **přeprava zvířat** (Příloha 17 a 30). Při dozoru nad přepravou byla v 11 případech uložena nápravná opatření, v 7 případech byl podán podnět ke správnému řízení. SVS ČR však stále zastává stanovisko, že jatečná zvířata by měla být přepravována jen na nejbližší porážku. Je tak možné zabezpečit vyšší efekt přepravy a snížit ekonomické náklady, nákazová rizika a především utrpení zvířat.

Dozorovými orgány je kontrolována také vnitrostátní i mezinárodní přeprava zvířat. Při dozoru nad přepravou byla provedeno 3 026 kontrol (6 760 793 zvířat) a v 18 případech (19 331 zvířat) byla uložena nápravná opatření. V 6 případech byl podán podnět ke správnému řízení.

Četnost kontrol, pokud byla hodnocena podle jednotlivých druhů hospodářských zvířat, dokazuje, že rozložení akcí bylo úměrné počtu ustájených zvířat. Nejvíce kontrol bylo provedeno v chovech skotu, naproti tomu vysoké počty kontrolované drůbeže byly získány při poměrně nízkém počtu dozorových akcí. Z porovnání počtů kontrolovaných zvířat s počtem kontrol, který je uveden v Příloze 11, vyplývá proporcionalita organizované kontrolní činnosti. Stejně jako při předchozích hodnoceních představovaly největší podíl sledovaného souboru podle počtu zvířat kontroly technologie chovu, porážek a přepravy drůbeže, následované chovy ryb, prasat a skotu.

Po návštěvě mise DG(SANCO) byla zpracována opatření, která se soustředila na problematiku podle kontrolní zprávy tohoto orgánu zejména na:

- kontrolu minimálních standardů v chovech nosnic, telat a prasat,
- pasportizaci přepravců zvířat, zajištění podmínek pohody hospodářských zvířat při přepravě,
- kontrolu přemísťování zvířat na nutnou porážku,
- kontrolu předporážkové fáze zacházení se zvířaty (vykládání, přehánění, napájení, atd.),
- kontrolu omračování zvířat (funkčnost a pravidelná údržba omračovacích zařízení, dostupnost náhradních omračovacích zařízení na místě, kde jsou zvířata omračována, odborná způsobilost osob provádějících omračování zvířat).

Tato opatření byla projednávána na poradách inspektorů KVS a na celostátních proradách. Sankční opatření však bylo možné udělovat jen podle národních platných předpisů, které zahrnovaly pouze obecné zásady.

Mapy	Kontroly chovu zvířat - zákon na ochranu zvířat neporušen - 1994 - 2003	str. 35
Mapy	Kontroly chovu zvířat - zákon na ochranu zvířat porušen - 1994 - 2003	str. 36
Grafy	Chovy hospodářských zvířat - počty kontrolovaných zvířat 2002 a 2003 - počty kontrol 2002 a 2003	str. 37
Mapy	Kontroly vnitrostátní přepravy zvířat - 1994 - 2003	str. 38
Tabulky	Počty kontrolovaných zvířat při vývozu, dovozu a tranzitu v roce 2003 Počty kontrolovaných laboratorních zvířat při vývozu, dovozu a tranzitu v roce 2003	str. 39
Mapy	Kontroly porážek zvířat - 1994 - 2003	str. 40
Mapy	Kontroly rituálních porážek zvířat - 1994 - 2003	str. 41
Grafy	Úhyny skotu, telat a prasat na jatkách (1993 - 2003) - úhyny při přepravě na jatky - úhyny při ustájení na jatkách	str. 42

4.2. Dozor v zájmových chovech

Při dozorových akcích v zájmových chovech, včetně chovů nebezpečných druhů zvířat, bylo provedeno 3 990 kontrol, které zahrnuly 2 623 161 zvířat. Nápravná opatření byla uložena ve 292 případech a týkala se 2 660 zvířat. Ve 182 případech byl v zájmových chovech podán podnět ke správnému nebo trestnímu řízení. Nejčastěji, v 96 případech, byly zjišťovaným nedostatkem nevyhovující podmínky chovu. K omezování výživy a napájení došlo v 77 případech, nedostatečně veliký a nevhodně upravený prostor nebo „uvázání u boudy“ se týkalo 24 případů, při 22 kontrolách bylo zjištěno obecné nezabezpečení podmínek chovu, např. i proto, že občané nedodržují ustanovení § 13 zákona č. 246/1992 Sb., a zvířata dostatečně nezabezpečují proti úniku,

v 15 případech byl zjištěn stres a zoohygienické závady atd. Ve 12 případech bylo zjištěno opuštění nebo vyhnání zvířete. Ke konfliktním situacím docházelo i po napadení osob nebo zvířat toulavými psy. Ve spolupráci s orgány ochrany životního prostředí bylo dbáno na kontroly a evidenci jedinců zařazených mezi chráněné druhy.

V útulcích pro zvířata bylo provedeno 157 kontrol a bylo kontrolováno 6 569 zvířat, převážně psů. Nevyhovující péče byla zjištěna v 9 případech a týkala se 161 zvířat. Ve třech případech bylo nezbytné řešit situaci ve správním řízení. Opakovaným nedostatkem je nesprávně vedená evidence zvířat. Problémem jsou stále chovy zvířat, ve kterých se občané snaží poskytnout ochranu náhodně získaným zvířatům.

V roce 2003 se vždy po medializování případu poranění člověka psem opět vyhrcovala již dříve polarizovaná situace ve vztahu k chovu a držení psů. Proto bylo snahou poskytnout veřejnosti objektivní informace.

V Institutu pro celoživotní vzdělávání a informatiku VFU dále probíhala i v roce 2002 odborná příprava pracovníků zařízení obcí a členů zájmových organizací k **získání kvalifikace pro zabezpečení odchytu toulavých zvířat a péče o ně**. Pro pracovníky místní samosprávy (převážně městských a obecních úřadů) byly uspořádány **4 semináře „Soužití lidí a zvířat ve městech“** se zaměřením na činnost útulků a možnosti regulace populace synantropních zvířat. Zájem byl i o seminář **„Ochrana historických památek ve vztahu k ochraně zvířat“**.

Mapy	Kontroly obchodů se zájmovými zvířaty - 1994 - 2003	str. 43
Mapy	Kontroly veterinární činnosti - 1994 - 2003	str. 44
Mapy	Kontroly útulků pro zvířata - 1994 - 2003	str. 45

4.3. Dozor nad péčí o volně žijící zvířata

Na úseku volně žijících zvířat bylo provedeno 198 kontrol s 84 420 kontrolovanými zvířaty. Nápravná opatření byla uložena v 13 případech (3 307 zvířat), ve 4 případech byl dán podnět ke správnému řízení. Orgány dozoru se podílely i na vyšetřování případů pytláctví zvěře i ryb.

V zoologických zahradách, cirkusech a podobných zařízeních bylo provedeno 151 kontrol (16 322 zvířat) a nevyhovující péče o zvířata nebyla v roce 2003 zjištěna. Chovatelé provozující mobilní zařízení však byli upozorňováni na podmínky chovu vyplývající z doporučení ÚKOZ. Rovněž při kontrolách plnění podmínek řádu chovu dravců a sov v péči člověka a rezortního řádu MO pro držení dravců při ochraně vojenských letišť před střety letadel s ptactvem nebyly u organizovaných sokolníků zjištěny závady.

Kontroly byly provedeny i při zkouškách loveckých psů a ve vybraných mysliveckých revírech nebo při zkouškách normíků. Nápravná opatření nebyly uložena ani v těchto případech.

4.4. Dozor nad chovem a využitím pokusných zvířat

V ČR bylo v roce 2003 k pokusům celkem využito 327 313 zvířat, což je stav, který se po prudkém poklesu v polovině 90. let minulého století udržuje v posledních letech na přibližně stejné úrovni. Zdánlivý nárůst asi o 100 tisíc zvířat proti roku 2002 a letům dřívějším je způsoben tím, že se poprvé podařilo ve spolupráci s českou ornitologickou společností komplexně do souhrnu zahrnout i kroužkované ptáky (105 262 ks). Nejčastěji používanými pokusnými zvířaty byli tedy ptáci (136 796 ks), dále laboratorní myši (81 917 ks) a laboratorní potkani (37 919 ks). Ve větším množství byly dále využívány ryby (32 816 ks) a obojživelníci (13 570 ks). Na tomto úseku bylo provedeno celkem 139 kontrol, týkajících se 102 968 zvířat. Nápravná opatření byla uložena ve 3 případech a týkala se 62 zvířat.

Výuka s použitím zvířat byla kontrolována 25krát, závady nebyly zjištěny.

Při 171 kontrolách v chovech laboratorních zvířat bylo kontrolováno 167 741 zvířat. Bylo uloženo 1 opatření týkající se 23 zvířat. Vzhledem k tomu, že zjištěné nedostatky byly odstraněny, v žádném případě nebyl podán podnět ke správnému nebo trestnímu řízení.

Podle vyhlášky č. 311/1997 Sb., o chovu a využití pokusných zvířat, musí od 1.1.2001 mít všechna pracoviště, která provádějí pokusy na zvířatech, akreditaci. Laboratorní zvířata smějí být dodávána pouze z chovných

a dodavatelských zařízení s osvědčením. Akreditace i osvědčení se musí pravidelně obnovovat. Na jednotlivých pracovištích podle výše uvedené vyhlášky posuzovali i v roce 2003 odborní posuzovatelé ÚKOZ podmínky pro udělení akreditace pro uživatelské zařízení (27x) nebo podmínky pro vydání osvědčení pro chovné nebo dodavatelské zařízení (6x). Ke konci roku bylo akreditováno 92 uživatelských zařízení a držitelé osvědčení bylo 15 chovných a dodavatelských zařízení. Všichni pracovníci, kteří řídí a kontrolují pokusy na zvířatech, musí splňovat kvalifikační požadavky podle § 17 zákona č. 246/1992 Sb. Takto kvalifikovaných osob bylo za celé desetileté období proškoleno kolem 1 500.

Mapy	Kontroly pokusů se zvířaty - 1994 - 2003	str. 46
Mapy	Kontroly výuky na zvířatech - 1994 - 2003	str. 47
Tabulka	Počty a druhy zvířat použitých v pokusech (1994 - 2003)	str. 48
Tabulka	Počty a druhy zvířat použitých v pokusech podle rezortů - 2003	str. 49
Tabulka	Počty zvířat použitých v pokusech pro vybrané účely v roce 2003	str. 50
Tabulka	Počty zvířat použitých v pokusech zabývajících se nemocemi a poruchami v roce 2003	str. 51
Tabulka	Počty zvířat použitých v pokusech pro vybrané účely na ochranu člověka, zvířat a životního prostředí před jedovatými látkami nebo pro jiné vyhodnocení bezpečnosti v roce 2003	str. 52

5. Činnost Ústřední komise pro ochranu zvířat

Složení ÚKOZ v roce 2003:

Předseda: Doc. MVDr. R. Sovják, CSc. - Ministerstvo zemědělství ČR.

Členové komise pracovali v jednotlivých výborech, jejichž předsedové byli místopředsedy ÚKOZ:

Výbor pro ochranu hospodářských zvířat:

Předseda výboru: MVDr. Jiří Dousek, Ph.D. - SVS ČR, oddělení péče o pohodu zvířat.
Členové: Mgr. Ing. Karel Hron - Ministerstvo vnitra,
Ing. Dita Michaličková - ČSOP - společnost pro zvířata,
JUDr. Jana Prchalová - Ministerstvo životního prostředí ČR,
Doc. MVDr. R. Sovják, CSc. - Ministerstvo zemědělství ČR,
Ing. Karel Urban - Ministerstvo dopravy ČR,
Ing. Jiří Zedníček - Agrární komora ČR.

Výbor pro ochranu zvířat v zájmových chovech:

Předseda výboru: MVDr. Jan Šimr - Komora veterinárních lékařů.
Členové: Zbyněk Laube - Český svaz chovatelů,
Radovan Valeš - Liga na ochranu zvířat,
Ing. Zdeněk Burda, CSc. - ÚKOZ, tajemník.

Výbor pro ochranu volně žijících zvířat:

Předseda výboru: RNDr. Dana Holečková - Unie českých a slovenských ZOO.
Členové: Mgr. Pavel Hlavička, CSc. - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR,
Mgr. Marie Zelená - Ministerstvo životního prostředí ČR,
Ing. František Havránek, CSc. - Ministerstvo zemědělství ČR (myšlivost),
Věra Aladzasová-Příbylová - Unie stanic pro záchranu živočichů.

Výbor pro ochranu pokusných zvířat:

Předseda výboru:	Ing. Iva Pipalová	- Společnost pro vědu o laboratorních zvířatech.
Členové:	MUDr. Adriana Hammerová	- Ministerstvo zdravotnictví ČR,
	MVDr. Stanislav Špelda	- Ministerstvo obrany ČR,
	Prof. MUDr. H. Tlaskalová, DrSc.	- AV ČR, Národní platforma pro alternat. metody.

Sekretariát ÚKOZ:

Tajemník:	Ing. Zdeněk Burda, CSc.,
Právník:	Mgr. Jana Spurná,
Informatik:	Ing. Jiří Novák,
Referent:	Eva Řezníčková.

Členové ÚKOZ se sešli na 6 plenárních zasedáních. Převažující náplní těchto zasedání byla příprava doplněného textu novely zákona na ochranu zvířat, schvalovací řízení k udělování akreditací pro uživatelská zařízení a vydávání osvědčení pro chovná a dodavatelská zařízení s pokusnými zvířaty, dále schvalovací řízení řádů chovu (převážně kynologických klubů). Odborná problematika vycházela i z námětů mezinárodních orgánů (především T-AP RE, TAIEX, ES), další projednávaná problematika souvisela s odbornými problémy vyplývajícími z činnosti jednotlivých výborů.

5.1. Činnost Výboru pro ochranu hospodářských zvířat

VOHZ projednával své úkoly v roce 2003 na osmi zasedáních (59. – 66.). Předseda zpracovával k jednání písemné podklady, při projednávání většiny úkolů a aktuálních problémů bylo využíváno e-mailu. Připomínky k programu zasílali členové většinou před zasedáním písemně.

Zástupci výboru se ve dnech 7.- 11.4.2003 zúčastnili jednání kontrolní mise DG (SANCO) 9051/2003-MR k problematice welfare zvířat. Z poměrně příznivého vyhodnocení, při kterém ovšem byla připomenuta nezbytná transpozice předpisů ES, vyplynuly některé úkoly.

Zpráva z Peer Review TAIEX, které k problematice welfare hospodářských zvířat proběhlo v ČR ve dnech 7. - 10.7.2003, kladně hodnotila pravidelné vyhodnocování úrovně ochrany zvířat v ČR Programem OZ a celkovou úroveň prosazování péče o pohodu zvířata a jejich ochranu. Shodně s doporučením mise ES však bylo doporučeno co nejrychleji doplnit stávající obecné zásady našeho zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, o zásady předpisů ES a aktualizovat i stávající program hodnocení.

Předseda společně se členy výboru za účasti zástupců MZe, SVS ČR, chovatelských svazů a zájmových ochranných organizací připravil v 1. čtvrtletí doplněné znění návrhu novely zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, dopracované k textu, který nebyl v roce 2001 Poslaneckou sněmovnou PČR přijat. Návrh byl dopracován pro některé části (např. řešení sankcí, povinnosti obcí) v několika alternativách. V průběhu schvalovacího procesu byly zpracovávány a předkládány plenárnímu zasedání ÚKOZ připomínky ke stanoveným tématům.

Výbor projednal připomínky k 28 návrhům nových nebo novelizovaných předpisů, nejvíce připomínek bylo zpracováno k novelizovaným veterinárním předpisům. Nezměnila se situace proti předchozím obdobím (výběr předpisů nebyl systematický a mnohé z nich se dostaly ke zpracování připomínek ve velmi krátkém termínu). Vzhledem k důslednosti právníčky ÚKOZ bylo možné zlepšit úroveň při prosazování připomínek.

46. zasedání T-AP Rady Evropy ve dnech 24.- 27.11.2003 se zúčastnil předseda VOHZ s předsedou VOZZCH. Při jednání je dokončována novela Doporučení k ochraně při chovu prasat, Doporučení k ochraně při chovu králíků a Doporučení k ochraně při farmovém chovu ryb.

VOHZ projednával informace obou odborných organizací EU (TAIEX a EUROGROUP) a podílel se na uspořádání dvoudenního kurzu pro inspektory KVS, který byl uspořádán SVS ČR 23.- 24.9.2003 na VFU v Brně za účasti zahraničních odborníků. Členové výboru byly informovány o prognóze problematiky welfare předložené EUROGROUP.

Předseda VOHZ byl odborným garantem výroční X. mezinárodní konference Ochrana zvířat a welfare 2003 a podílel se na její organizační přípravě, za VOHZ byly publikovány 2 referáty. Výroční konference, která měla gesci ministra zemědělství, rektora VFU a ústředního ředitele SVS ČR, byla příznivě hodnocena a umožnila prezentovat nové poznatky výzkumu zaměřeného k problematice welfare zvířat.

5.2. Výbor pro ochranu zvířat v zájmových chovech

VOZZCH v podstatě dokončil schvalování chovatelských řádů jednotlivých klubů ČMKU. Ke konci roku 2003 mají, až na několik výjimek, všechny chovatelské kluby své řády schváleny.

Výbor se podílel na tvorbě několika obecně závazných městských vyhlášek, týkajících se chovu a pohybu psů a koček (např. Ostrava, Chlumeck nad Cidlinou).

Členové výboru se aktivně zapojili do řešení sporu mezi dostihovou komisí ČMKU a některými chovateli greyhoundů. Výsledkem této snahy je novelizace dostihového řádu, kterou se ČMKU zavázala předložit. S touto problematikou souvisí i provedená kontrola dostihové dráhy pro charty Praskačka, kterou provozuje Dostihový spolek.

Členové výboru se podíleli na novelizaci zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, a na připomínkových řízeních k novým i novelizovaným právním normám, připravovaným MZe, které souvisí s ochranou zvířat.

VOZZCH řešil přibližně 15 stížností a podnětů občanů, týkajících se týrání zvířat. Opodstatněné stížnosti byly postupovány místně příslušným inspektorátům krajských veterinárních správ nebo orgánům místní samosprávy a jejich vývoj je průběžně sledován. V závažnějších případech, např. utýrání psa v Českých Budějovicích, jsme žádali o spolupráci Policii ČR.

Výbor se ve spolupráci se SVS ČR a První společností za práva koček snažil vytvořit metodiku zabývající se regulací polodivokých kočičích populací, která by byla obecně akceptovatelná a mohla by částečně nahradit bývalý metodický pokyn SVS k této problematice. Tento bod ještě není uzavřen.

5.3. Výbor pro ochranu volně žijících zvířat

Členové VOVŽZ spolupracovali s oběma komorami Parlamentu ČR (jednání s poslanci a senátory v rámci schvalování zákona) na vzniku zákona č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad a o změně některých zákonů (zákon o zoologických zahradách).

Předsedkyně výboru dokončila a předala do tiskárny Doporučení ÚKOZ - chov plazů v lidské péči.

Členové výboru připravili podklady a zpracovali publikaci Zvířata v nouzi. Text připraven do tisku.

Výbor se podílel na novele zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, především při řešení problematiky pokusů na volně žijících zvířatech, ochrany volně žijících zvířat, cirkusů a drezúry volně žijících zvířat, dále členění Ústřední komise na výbory apod.

Výbor pracoval na tématech souvisejících se zákonem o zoologických zahradách, tzn. především při vzniku Komise pro zoologické zahrady a jejím obsazování.

Předsedkyně výboru byla lektorkou na téma Ochrana volně žijících zvířat při kvalifikačním kurzu pro pracovníky krajských veterinárních správ podle § 26 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání.

Předsedkyně výboru uspořádala pracovní semináře „Zvířata a lidé“ v ZOO Dvůr Králové n. L. (20. - 21.10.2003) s hlavními tématy DDD, novelizace veterinárního zákona a zákona na ochranu zvířat proti týrání a nový zákon o zoologických zahradách.

Výbor připravuje (odborně i metodicky) kontrolní systém záchranných stanic pro zvířata. Výbor zpracoval návrh propagačního letáku VOVŽZ, který byl posléze vydán.

VOVŽZ průběžně řešil aktuální problémy spojené s pohodou volně žijících zvířat a připravoval podklady pro rozhodování ÚKOZ.

Členka výboru paní Aladzasová-Příbylová pořádala konferenci Máme společný svět.

5.4. Výbor pro ochranu pokusných zvířat

Činnost výboru byla zaměřena na akreditace a obnovené akreditace uživatelských zařízení a osvědčení a obnovená osvědčení pro chovná a dodavatelská zařízení. V roce 2003 bylo provedeno jmenovanými akreditačními komisemi posouzení 27 uživatelských zařízení a 6 chovných a dodavatelských zařízení.

Tři členové VOPZ působili jako lektori v kurzech pro vysokoškolské pracovníky podle § 17 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů. V roce 2003 organizoval Institut celoživotního vzdělávání a informatiky VFU Brno 2 kurzy a 2 kurzy organizovalo školící centrum ČZU Praha. Dále proběhly dva kurzy pro laboranty, techniky a ošetřovatele ve školícím centru ČZU Praha, dva kurzy v ICVI VFU Brno a jeden kurz organizovala firma BioTest. I v těchto kurzech působili jako lektori členové výboru.

VOPZ spolupracoval rovněž se Společností pro vědu o laboratorních zvířatech při organizaci 6. konference o laboratorních zvířatech, která se konala v Rokytnici nad Jizerou ve dnech 22. - 23.10.2003.

Všichni členové výboru působili jako členové v příslušných státních orgánech, dva jako jejich předsedové.

Tak jako v minulých letech, VOPZ neustále věnuje pozornost využívání alternativních metod. Průběžně jsou získávány materiály týkající se využívání a validace jednotlivých metod. Na 6. konferenci o laboratorních zvířatech byly uvedeny přednášky na toto téma. Rovněž byla představena svojí přednáškou organizace CZECOPA, která soustřeďuje validované alternativní metody v ČR.

Členové VOPZ spolupracovali v orgánech Rady Evropy. Doc. Jebavý a Ing. Pipalová se zúčastnili 6. mnohostranné konzultace smluvních stran Evropské dohody na ochranu obratlovců používaných pro pokusné a jiné vědecké účely (ETS 123) ve dnech 25.- 27.3.2003. Byla dokončena revize dodatku Dohody „A“ a pokračovala revize dodatku Dohody „B“. Ve dnech 9.-11.12.2003 se též mnohostranné konzultace za Českou republiku zúčastnili Ing. Pipalová a Ing. Burda.

Členové výboru se významně podíleli na jednáních týkajících se novelizace zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání. VOPZ zahájil přípravné práce na nové prováděcí vyhlášce Ministerstva zemědělství o chovu a ochraně pokusných zvířat.

5.5. Sekretariát ÚKOZ

Sekretariát pracoval s odpovídajícím technickým i personálním vybavením. V červenci nastoupila nová referentka - sekretářka ÚKOZ. V souvislosti se skončením doby platnosti první vlny akreditací a osvědčení značně narostla agenda spojená s vyřizováním žádostí o obnovenou akreditaci / osvědčení.

Prakticky během celého roku probíhala intenzivní jednání v Úřadu vlády ČR a v obou komorách Parlamentu ČR k novele zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání.

Příprava řádných zasedání rady a pléna ÚKOZ, vyhotovování zápisů z těchto zasedání, sledování plnění úkolů a běžná denní agenda - vyřizována samostatně nebo ve spolupráci s příslušnými výbory.

Informační výstupy:

- evidence a zpracování počtů zvířat použitých pro pokusné účely v ČR v roce 2002,
- průběžná aktualizace seznamu českých nevládních organizací, zabývajících se ochranou zvířat (nadace, ochránářské organizace, záchrané stanice, zoologické zahrady),
- vedení seznamů absolventů kursů podle § 17 a 26 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů,
- přehled schválených i neschválených řádů, pravidel, standardů, testů a jiných pravidel organizací, které se zabývají chovem nebo výcvikem zvířat,
- vzhledem ke změně www stránek MZe kompletní rekonstrukce internetových stránek ÚKOZ; jejich průběžná aktualizace.

Provádění správních řízení o schvalování řádů pro chov a zkoušky zvířat (převážně kynologických).

Spolupráce s posuzovateli při udělování akreditací a vydávání osvědčení podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, a podle vyhlášky č. 311/1997 Sb., o chovu a využití pokusných zvířat, a provádění správních řízení v této oblasti. Vedení adresáře akreditovaných uživatelských zařízení a chovných a dodavatelských zařízení s vydaným osvědčením; dále uživatelských zařízení, která žádají o udělení akreditace k provádění pokusů na zvířatech a chovných a dodavatelských zařízení, která žádají o vydání osvědčení.

Poskytování informací a konzultací pro orgány státní správy, nevládní instituce a občany, včetně právních porad. Zpracovávání posudků, rozborů, stanovisek a expertiz z hlediska ochrany zvířat proti týrání. Průběžná součinnost v oblasti ochrany zvířat s Ministerstvem zemědělství ČR, státní veterinární správou, Ministerstvem životního prostředí ČR, Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR a Ministerstvem dopravy ČR i ostatními orgány státní správy a samosprávy.

Spolu s výbory ÚKOZ účast na připomínkovém řízení k návrhům zákonů, vyhlášek a dalších právních předpisů, které se jakýmkoli způsobem dotýkají ochrany zvířat.

Účast na realizaci kursů k získání osvědčení pro práci s pokusnými zvířaty pro osoby odborně způsobilé podle § 17 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, a § 23 vyhlášky č. 311/1997 Sb., o chovu a využití pokusných zvířat. Účast na realizaci kurzů pro pracovníky pověřené výkonem dozoru podle § 26 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.

Sledování publikačních a přednáškových aktivit členů ÚKOZ.

Poskytování informací pro sdělovací prostředky (televize, rozhlas, tisk); příprava metodického pokynu ÚKOZ k této problematice.

Spolupráce s FVHE VFU Brno při uspořádání tradičních konferencí s mezinárodní účastí Ochrana zvířat a welfare 2003 (září, X. ročník) a Aktuální otázky bioklimatologie zvířat 2003 (prosinec, XVIII. ročník).

Příprava zahraničních cest a spolupráce - Francie (Rada Evropy), Belgie (Evropská společenství), Finsko, Německo, Nizozemsko (vědecké konference). Příprava metodického pokynu ÚKOZ k zahraničním služebním cestám.

Prezentace činnosti ÚKOZ včetně podílu na přípravě propagačních materiálů na zemědělských výstavách Přerov 2003 v Přerově, Země živitelka v Českých Budějovicích a PragoAgro v Praze - Letňanech.

Ostatní aktivity: monitorování tisku, archivace odborných materiálů, zákonů a vyhlášek, fotografická a audiovizuální dokumentace, sledování a nákup odborné literatury.

6. Závěr

Při hodnocení výsledků PROGRAMU OCHRANY ZVÍŘAT je třeba uvést ve shodě s mezinárodními autoritami DG(SANCO) a TAIEX, že v České republice jsou na dobré úrovni zajišťovány obecné podmínky pohody a ochrany zvířat. Rozbor výsledků plnění "Programu OZ" za období od roku 1993 do roku 2003 při porovnání činnosti ukazuje, že se počet dozorových akcí stabilizuje. Výsledky v roce 2003 ukazují na určitý relativní nárůst uložených nápravných opatření a případů řešených ve správním a trestním řízení. Snaho bylo včas upozornit chovatele na podmínky požadované v ES. Při hodnocení předložených údajů je třeba stále připomínat, že relativně nízké až mezní procentické vyjádření, při sledovaném souboru, představuje v reálných údajích značné počty zvířat (kolem 540 tisíc), která trpěla, a jednání člověka pro ně mělo mnohdy tragické následky.

Za významné považujeme i snížení počtu využívaných pokusných zvířat, který za sledované období od roku 1994 poklesl z původních 559 568 o více než polovinu. Za pozitivní z hlediska kontroly považujeme i to, že se podařilo sledovat komplexně pokusy při kroužkování ptáků. Domníváme se, že to ukazuje na dobrou spolupráci a na důslednost dozoru a serióznost získávaných údajů. Přesto neustává úsilí o snížení počtu pokusů na zvířatech a zvýšené využití alternativních metod, které vyústilo v založení národní organizace CZECOPA.

Zlepšení podmínek zvířat, včetně podmínek pro zpřísnění kontroly a dozorových akcí, očekáváme po novele již přežitého znění zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání. Na zařazení konkrétních parametrů do této naší právní normy a jejich prováděcích předpisů jsou dlohodobě naši chovatelé upozorňováni. Požadavek na harmonizaci se směnicemi ES byl opakovaně předkládán orgány ES i našimi orgány ochrany zvířat. Poslanecké sněmovně předložený upravený návrh novely zahrnuje například ustanovení konkrétních podmínek pro minimální standardy při ochraně hospodářských zvířat, konkrétní podmínky pro přepravu zvířat, úpravu podmínek pro usmrcování, porážení a utrácení zvířat a také úpravu podmínek pro konání svodů a veřejných vystoupení se zvířaty, včetně regulace podmínek drezúry zvířat.

Musíme opakovat konstatování, že situaci by zlepšilo pružnější a důslednější projednávání přestupků a správních deliktů obcemi i profesními (především Komora veterinárních lékařů) a chovatelskými zájmovými organizacemi. V hodnoceném roce nelze přes veškerou snahu doložit ani zlepšení systému výchovy a informovanosti o ochraně zvířat. Nezlepšila se situace ani ve veřejných sdělovacích prostředcích

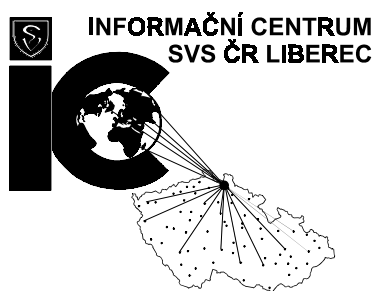
Z rozboru výsledků vyplývají tato opatření:

- SVS ČR v souladu s navrženou novelou zákona č.166/1999 Sb., a jeho prováděcími předpisy bude odborně podporovat vydání novely zákona na ochranu zvířat tak, aby předpisy byly přijaty nejpozději k datu vstupu do ES,
- při novele legislativy budou uplatňovány požadavky sjednocení zásad s legislativou EU; zejména se Směrnicí EU k přepravě zvířat (91/628/EEC), a Směrnicemi stanovujícími minimální standardy pro ochranu telat (91/629/EEC a 97/2/EC), prasat (2002/88/EC) a nosnic (1999/74/EC),
- SVS ČR seznámí s výsledky dozorové činnosti za rok 2003 další orgány ochrany zvířat a navrhne další vzájemnou koordinaci činnosti,
- SVS ČR vyhodnotí „Program OZ“ na poradách hlavních inspektorů KVS a okresních inspektorátů,
- SVS ČR bude sledovat opatření AP k jednání mise DG(SANCO),
- vzhledem k realizaci organizačních změn - vznik KVS - bude koncepčně řešeno zabezpečení dozoru nad ochranou zvířat a jejich pohody,

- inspektoři KVS budou na daném úseku spolupracovat s občany, zájmovými sdruženími občanů, chovateli i orgány státní správy ke zlepšení situace v ochraně zvířat,
- bude využíváno informací a osvětová činnost bude poskytována pro potřeby občanů i chovatelů.

Informace o ochraně zvířat budou zveřejněny na internetu:

ÚKOZ: <http://www.mze.cz/>
SVS ČR: <http://www.svscr.cz/>

Technická příprava publikace:
Informační centrum SVS ČR
Ostašovská 521, 460 11 Liberec 11
tel.: 485 107 696, fax: 485 107 903
e-mail: icsvscr@icsvscr.cz

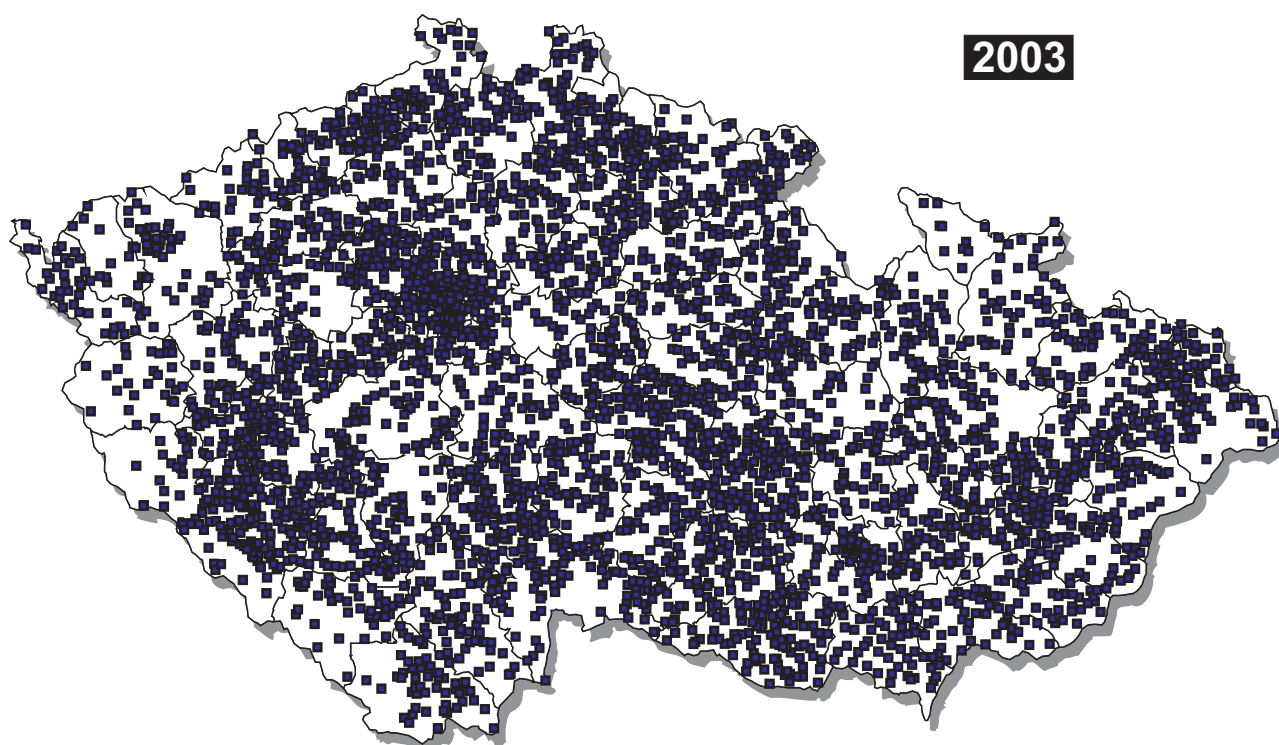
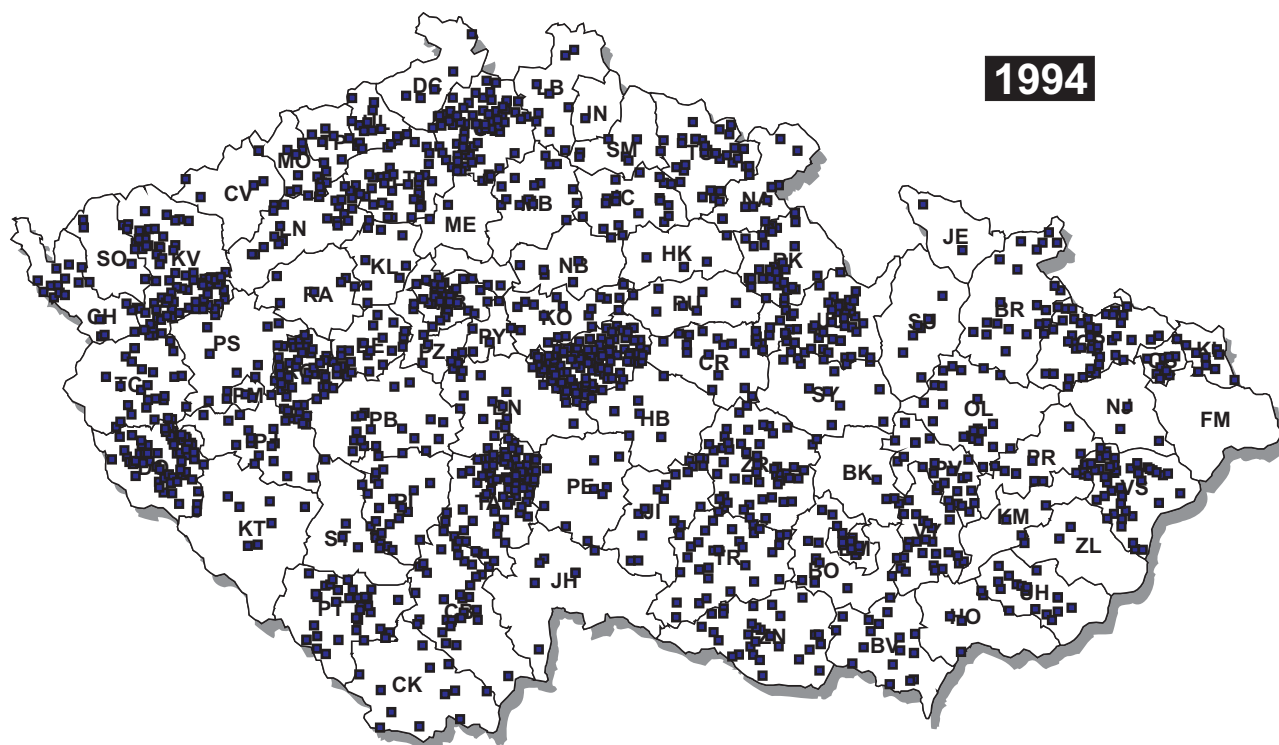
Výsledky kontrol podle kategorie zvířat v roce 2003

Kategorie zvířat	provedeno kontrol	kontrolováno zvířat	nevyhovující péče		správní a přestupkové řízení
			počet kontrol	počet zvířat	
hospodářská zvířata	8 435	39 064 178	424	531 866	159
zájmová zvířata	3 553	2 618 905	271	2 571	172
nebezpečný druh	437	4 256	21	89	10
zvířata ZOO a cirkusů	151	16 322	0	0	0
volně žijící zvířata	198	84 420	13	3 307	4
laboratorní zvířata	171	167 741	1	23	0
CELKEM	12 945	41 955 822	730	537 856	345

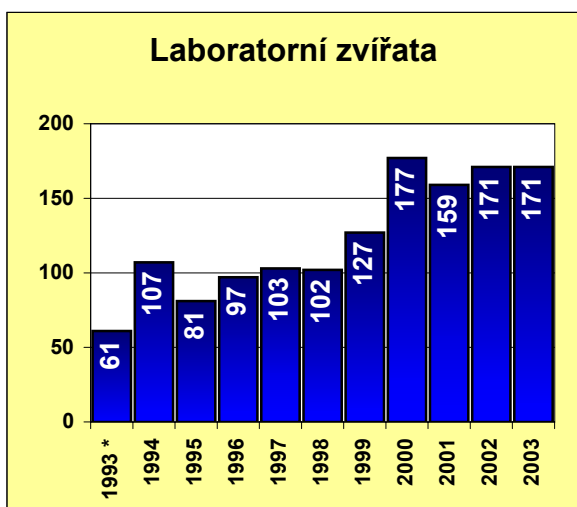
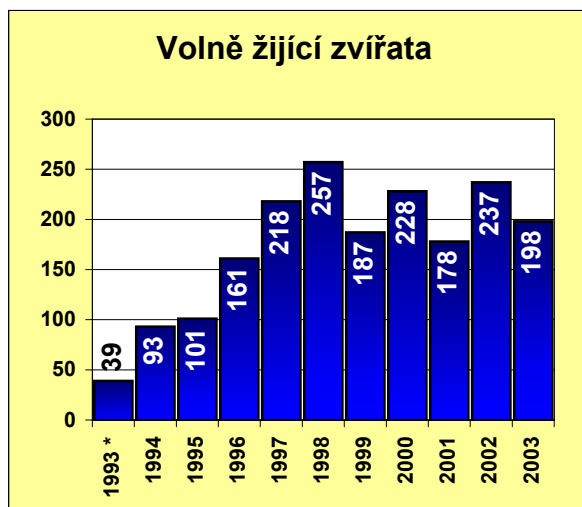
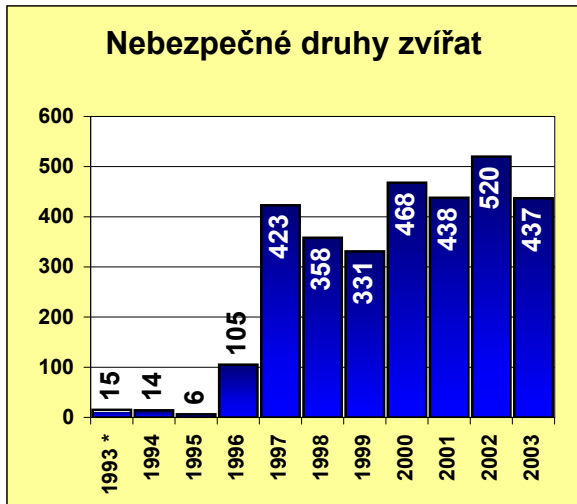
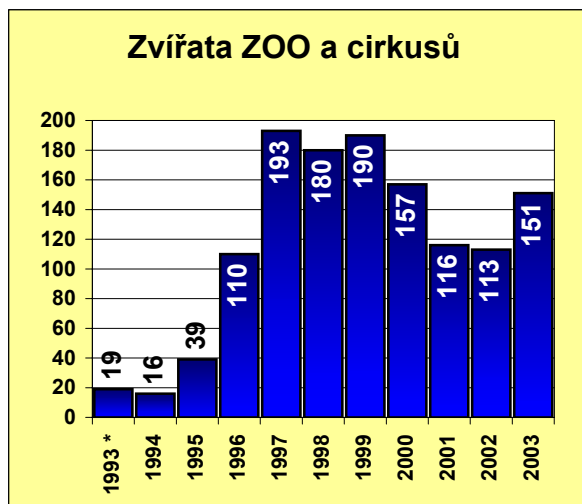
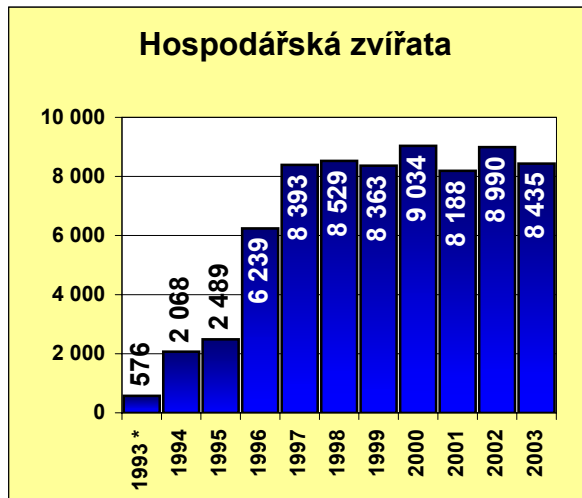
Výsledky kontrol podle druhu činnosti se zvířaty v roce 2003

Činnost	provedeno kontrol	kontrolováno zvířat	nevyhovující péče		správní a přestupkové řízení
			počet kontrol	počet zvířat	
chov zvířat	8 651	25 581 560	632	493 585	313
obchod se zvířaty	1 627	3 003 113	11	11 515	1
přeprava zvířat	3 026	6 790 793	18	19 331	6
jatky a porážková místa	742	11 039 242	59	40 686	16
rituální porážky	6	364	0	0	0
pokusy se zvířaty	139	102 968	3	62	1
výuka na zvířatech	25	22 215	0	0	0
veterinární činnost	684	829 263	12	1 595	1
útulky pro zvířata v nouzi	157	6 569	9	161	3

Kontroly plnění zákona na ochranu zvířat

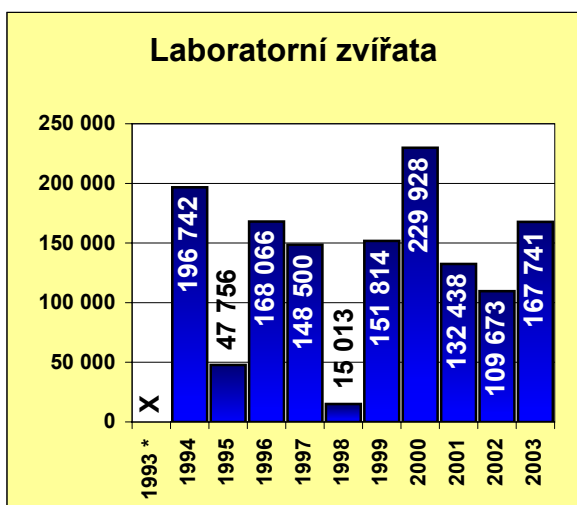
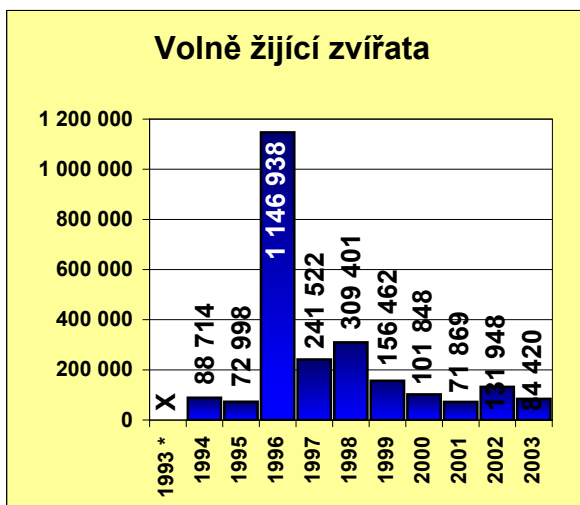
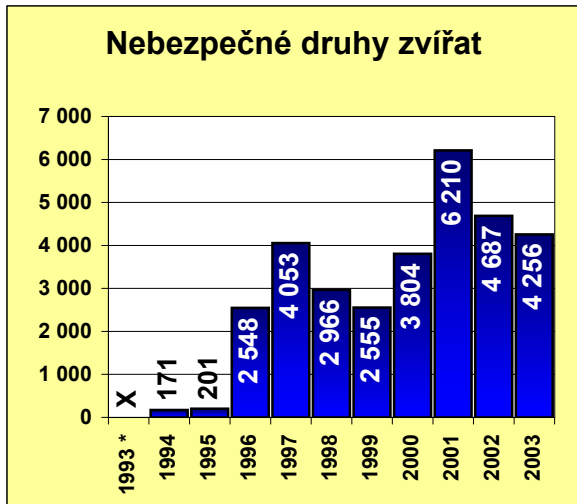
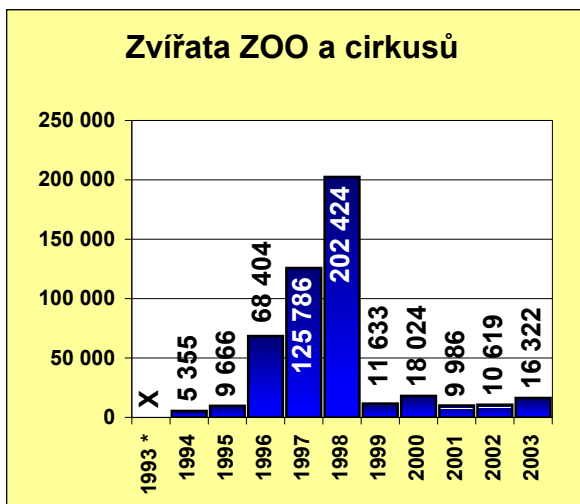
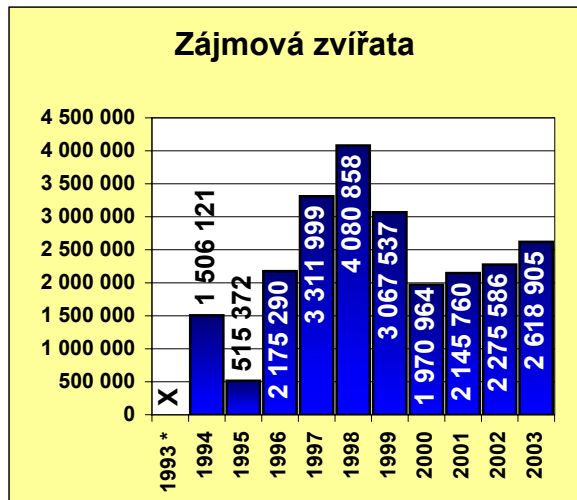
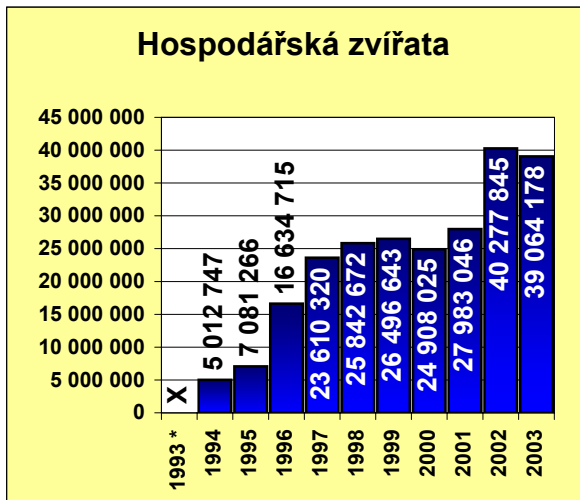

Počty kontrol podle kategorií zvířat

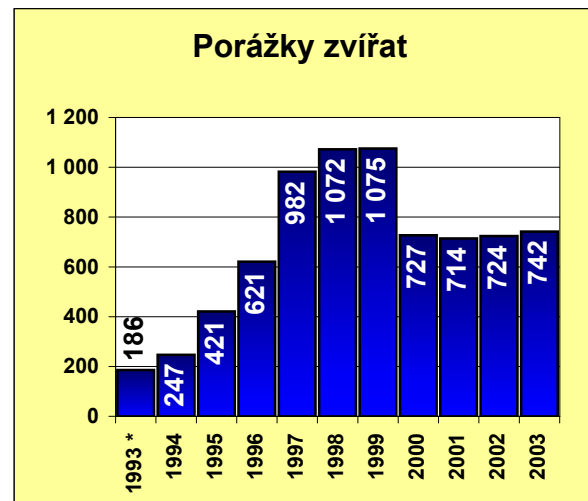
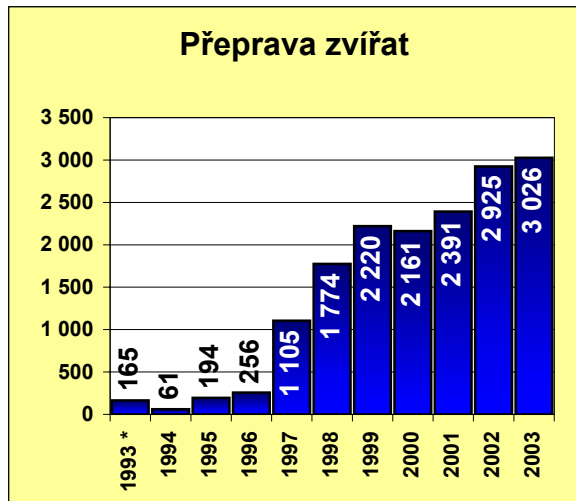
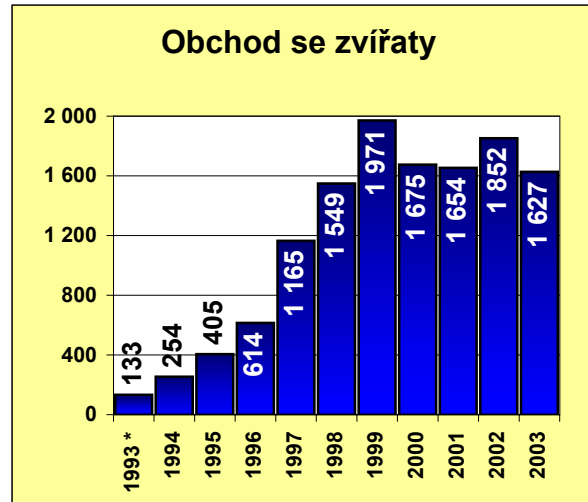
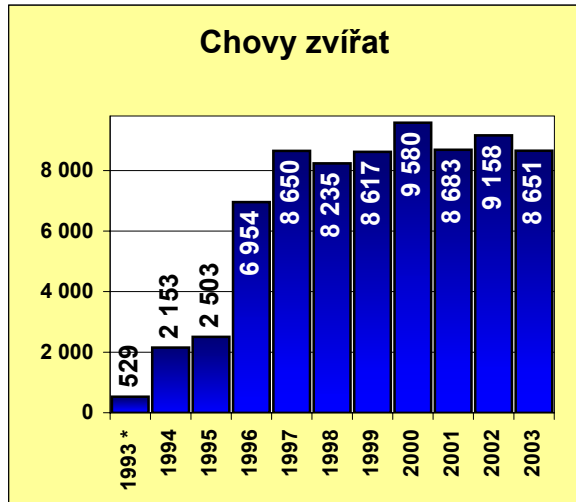
1993 * pouze druhé pololetí roku 1993

Počty zvířat podle kategorií zvířat

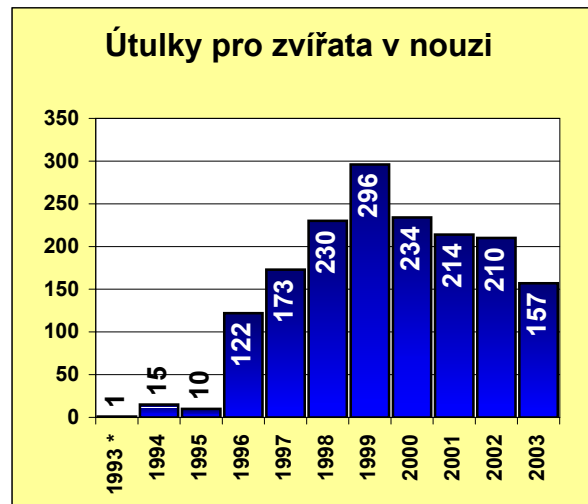
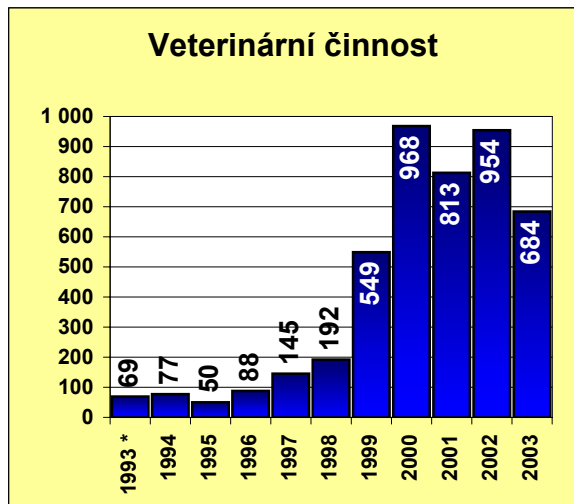
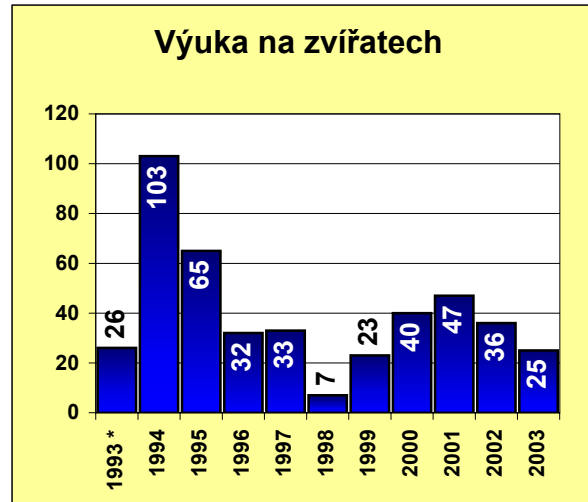
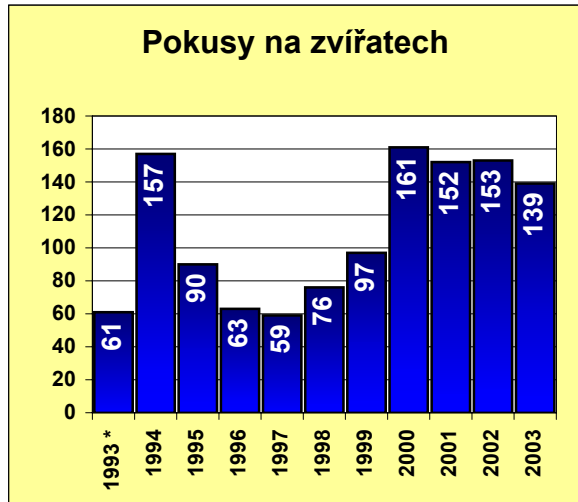
X počty zvířat v roce 1993 nesledovány

Počty kontrol podle druhu činnosti se zvířaty

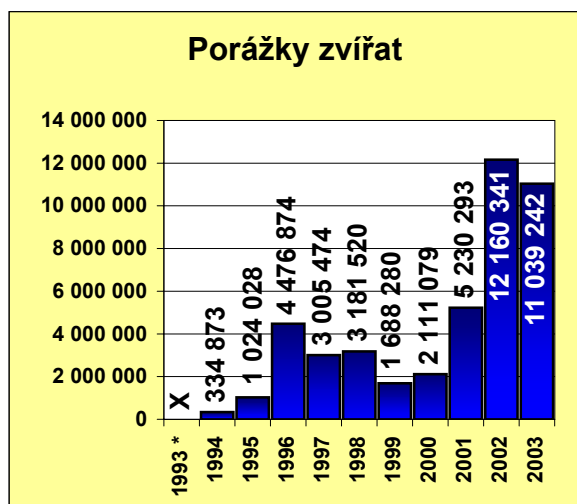
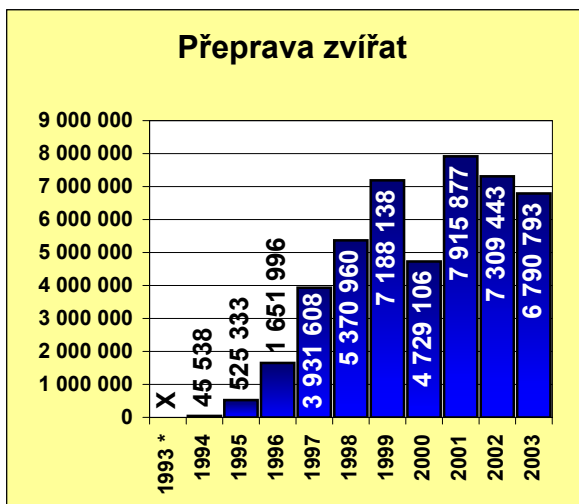
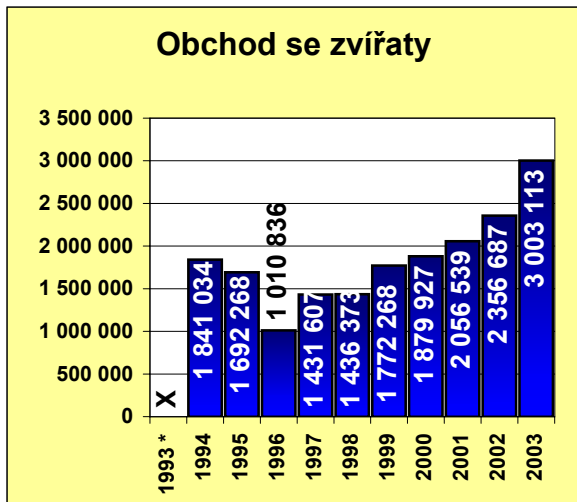
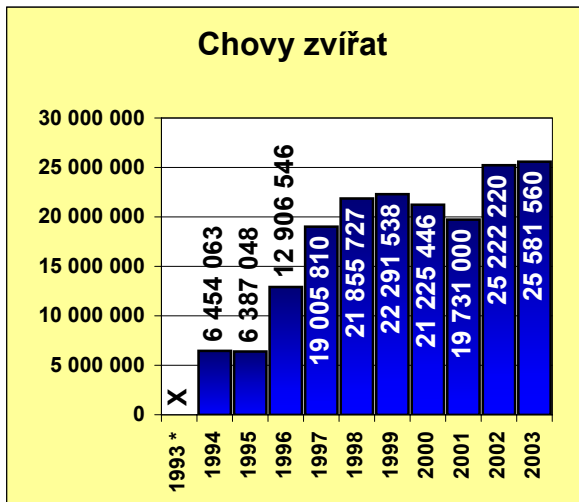
1993 * pouze druhé pololetí roku 1993

Počty kontrol podle druhu činnosti se zvířaty

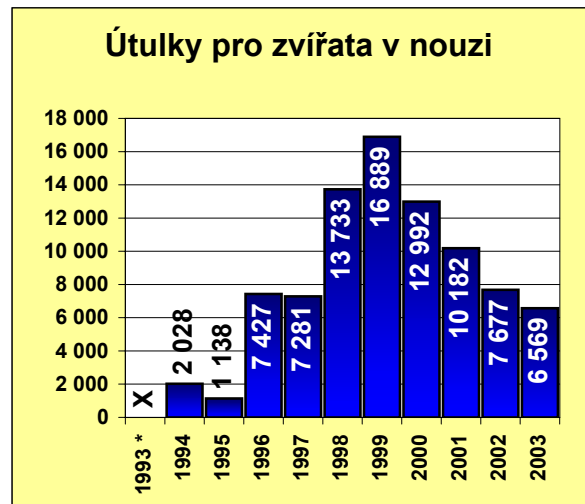
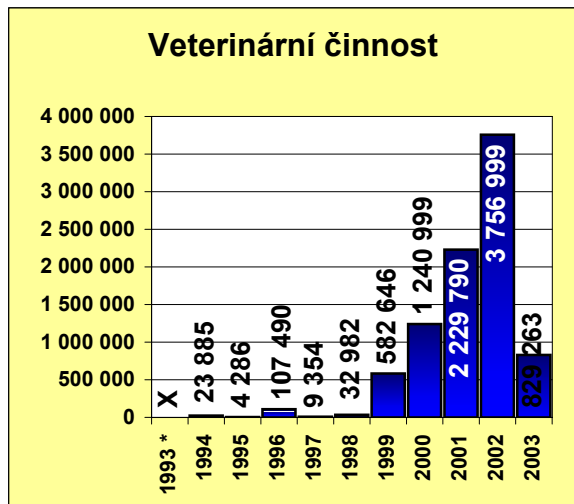
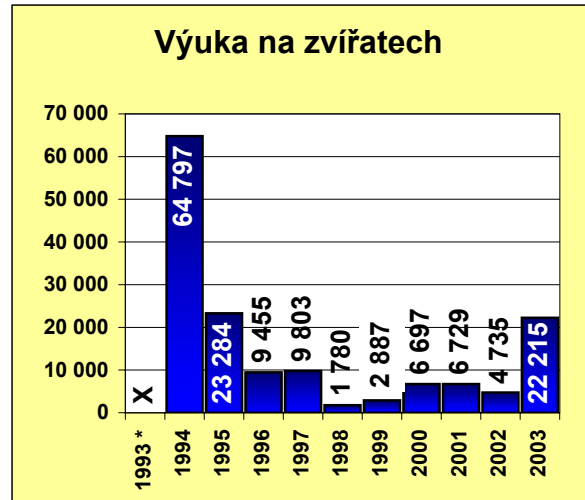
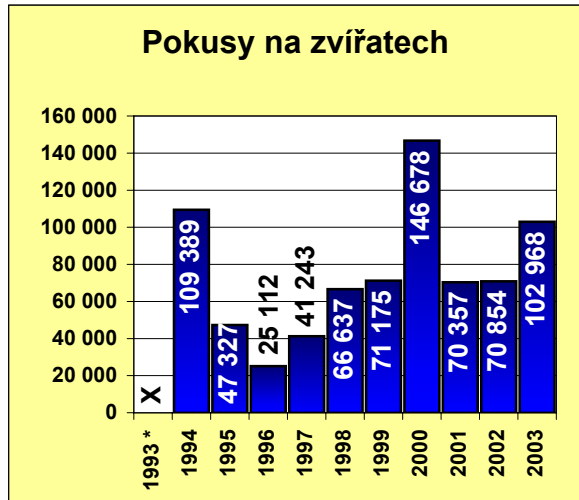
1993 * pouze druhé pololetí roku 1993

Počty kontrovaných zvířat podle druhu činnosti se zvířaty

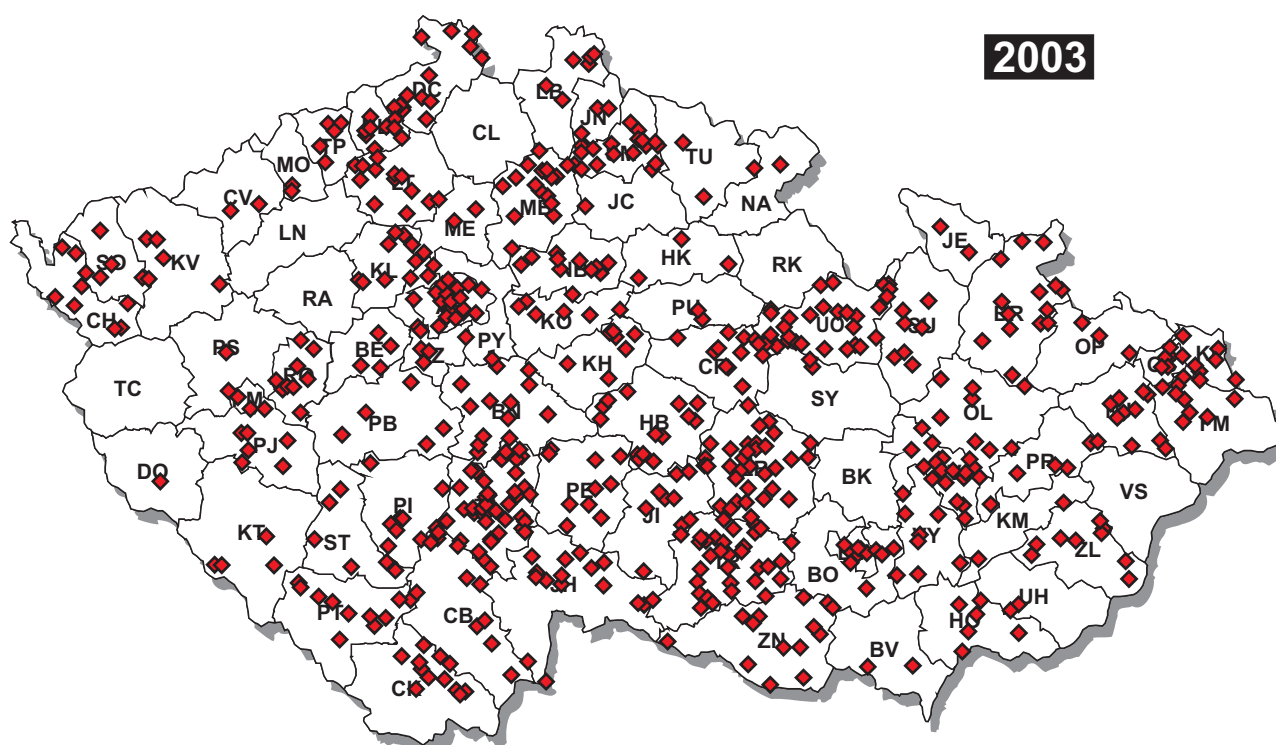
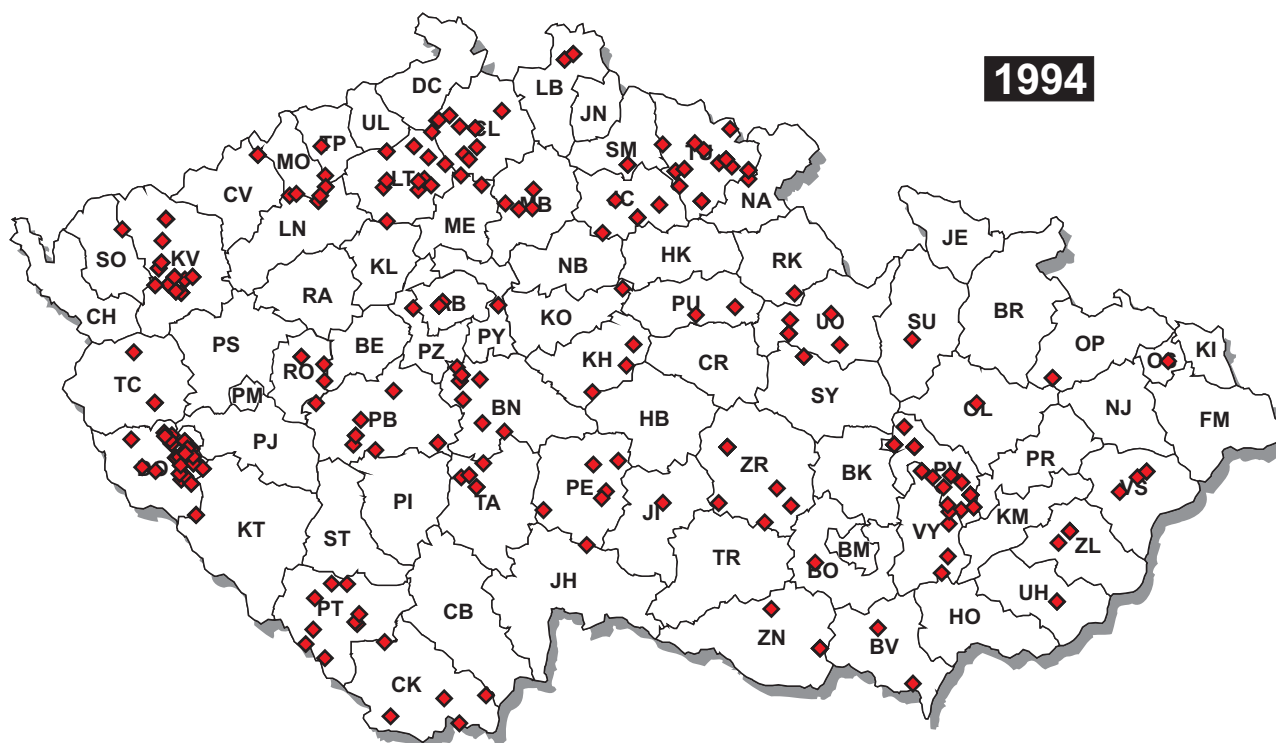
X počty zvířat v roce 1993 nesledovány

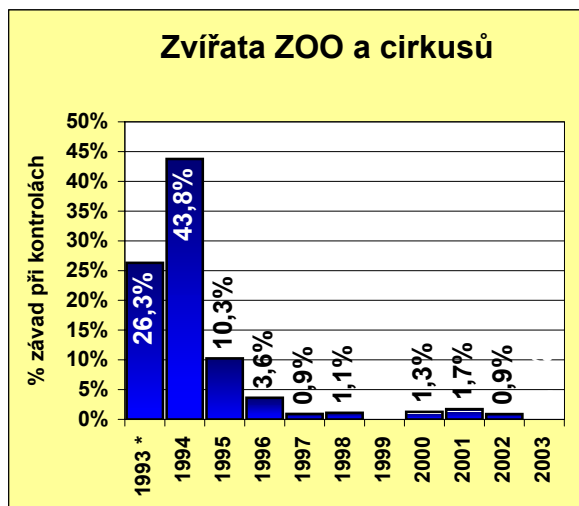
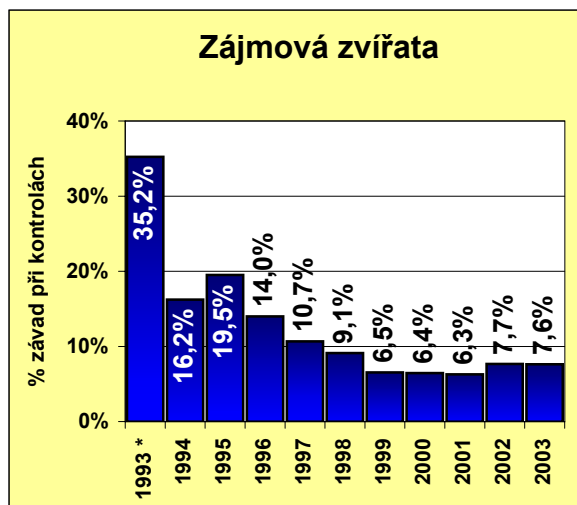
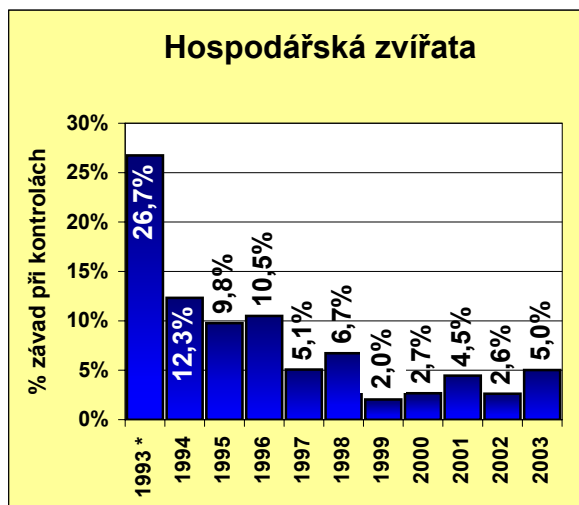
Počty kontrovaných zvířat podle druhu činnosti se zvířaty

X počty zvířat v roce 1993 nesledovány

Uložená opatření při ochraně zvířat

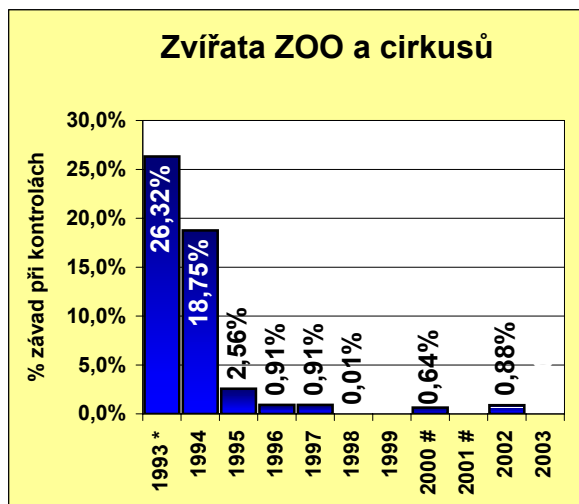
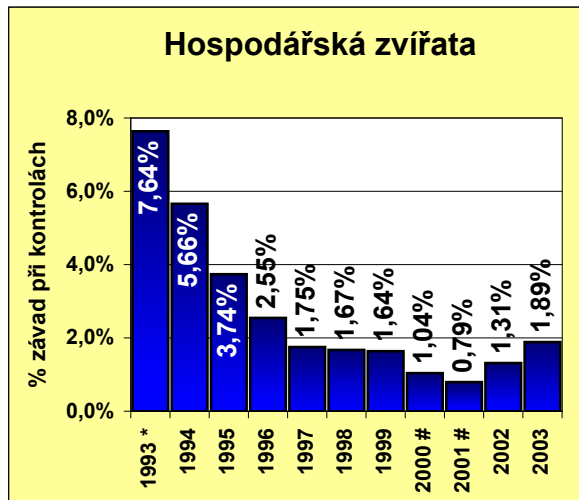

1993 * pouze druhé pololetí roku 1993

% závad při kontrolách

Podíly porušení zákona č. 246/1992 Sb.

1993 * pouze druhé pololetí roku 1993

% závad při kontrolách

oprava tiskové chyby z roku 2000, 2001

Přehled závad z kontrol podle zákona č. 246/1992 Sb. v roce 2003

Odstavec zákona č. 246/1992 Sb.	počet závad	Z TOHO ZVÍRATA :						1/3
		hospodářská	laboratorní	nebezpečný druh	volně žijící	zájmová	ZOO	
02-02	propagace týrání zvířat	2	2	0	0	0	0	0
04-a0	neodpovídající výkony zvířat	4	4	0	0	0	0	0
04-b0	nesprávný výcvik, vystupování	0	0	0	0	0	0	0
04-c1	omezování výživy a napájení	110	33	0	0	0	77	0
04-c2	potrava se škodlivou příměsí	0	0	0	0	0	0	0
04-c3	bezúčelné omezování pohybu	29	4	0	1	0	24	0
04-d0	prodlení při utrpení zvířete	13	11	0	0	0	2	0
04-e0	podávání dopingu	1	0	0	0	0	1	0
04-g0	nedovolené chirurgické zákroky	0	0	0	0	0	0	0
04-h0	nedovolené podněty a pomůcky	5	4	0	0	0	1	0
04-i0	nedovolená léčiva a zákroky	1	1	0	0	0	0	0
04-j0	nepřiměřený stres	39	23	0	0	1	15	0
04-k0	nevhodné podmínky chovu	182	79	0	5	2	96	0
04-l0	ne kvalifikované zásahy do porodu	0	0	0	0	0	0	0
04-m0	nevhodné zacházení a přeprava	21	17	0	0	0	4	0
04-n0	nevhodné způsoby uvazování	16	9	0	0	0	7	0
04-o0	nešetrné usmrcení	6	5	0	0	0	1	0
04-p0	násilné překrmování	0	0	0	0	0	0	0
04-r0	krmení živými zvířaty	0	0	0	0	0	0	0
05-01	bezdůvodné usmrcení zvířete	4	1	0	0	1	2	0
05-03	ne kvalifikované porážení	10	10	0	0	0	0	0
05-04	nedovolený způsob rituální porážky	0	0	0	0	0	0	0
05-05	nedovolený způsob utracení zvířete	4	1	0	0	0	3	0
05-7a	utopení a udušení zvířete	2	0	0	0	1	1	0
05-7b	použití nedovolených jeďů	0	0	0	0	0	0	0
05-7c	ubití a ubodání	1	0	0	0	1	0	0
05-7d	nedovolené použití elektrického proudu	0	0	0	0	0	0	0
06-00	vyhnání - opuštění zvířete	12	0	0	0	0	12	0
07-00	neprovedené znečistlivění	1	1	0	0	0	0	0
07-03	nedovolený způsob stanovených zákroků	0	0	0	0	0	0	0

Přehled závad z kontrol podle zákona č. 246/1992 Sb. v roce 2003

Odstavec zákona č. 246/1992 Sb.	počet závad	Z TOHO ZVÍŘATA :						2/3
		hospodářská	laboratorní	nebezpečný druh	volně žijící	zájmová	ZOO	
08-00	znemožnění dozoru chovatelem	2	2	0	0	0	0	0
09-a0	nedovolená izolace hospodářského zvířete	0	0	0	0	0	0	0
09-b1	vzájemné napadání mezi zvířaty	2	1	0	0	0	1	0
09-b2	nemožnost odpočinku a péče	5	5	0	0	0	0	0
09-b3	nemožnost příjmu potravy	7	6	0	0	0	1	0
10-00	poškození nevhodnou technologií	3	3	0	0	0	0	0
11-10	nezabezpečení kontrol chovatelem	7	7	0	0	0	0	0
11-20	nezabezpečení nezbytných pomůcek	1	1	0	0	0	0	0
13-10	nezabezpečení podmínek zájmového chovu	22	0	0	0	0	22	0
13-20	utrpení chovem poškozeného potomstva	2	0	0	0	0	2	0
13-30	nezaregistrovaný chov nebezpečného druhu	8	0	0	8	0	0	0
13a-2	neoznámení činnosti	0	0	0	0	0	0	0
13a-3	nesprávná evidence zvířat při obchodu	1	0	0	1	0	0	0
14-1a	lovení železy, tlučkou, sítí	1	0	0	0	0	1	0
14-1b	lovení pomocí jeđu	0	0	0	0	0	0	0
14-1c	lovení jestřábím košem a lepem	0	0	0	0	0	0	0
14-1d	lovení pomocí výbušnin	0	0	0	0	0	0	0
14-1e	lovení lukem a samostřilem	0	0	0	0	0	0	0
14-1f	lovení elektrickým proudem	0	0	0	0	0	0	0
14-30	nesprávný způsob odchyty škůdců	0	0	0	0	0	0	0
15-30	provádění nepovoleného pokusu	1	1	0	0	0	0	0
15-40	pokus na "toulavých" zvířatech	0	0	0	0	0	0	0
15-50	pokus ke zkoušení zbraní apod.	0	0	0	0	0	0	0
16-a0	pokus - nepřiměřená bolest	0	0	0	0	0	0	0
16-b0	pokus - nepoužití znecitlivění	0	0	0	0	0	0	0
16-c0	pokus - nedovolené opakované použití zvířete	0	0	0	0	0	0	0
16-d0	pokus - nezajištění péče	0	0	0	0	0	0	0

Přehled závad z kontrol podle zákona č. 246/1992 Sb. v roce 2003

Odstavec zákona č. 246/1992 Sb.			Z TOHO ZVÍŘATA:					3/3
			hospodářská	laboratorní	nebezpečný druh	volně žijící	zájmová	ZOO
		počet závad						
16-e0	pokus - nepřiměřené metody	0	0	0	0	0	0	0
16-f0	pokus - porušení ochrany přírody	0	0	0	0	0	0	0
16-g0	pokus - nedovolený způsob usmrcení	0	0	0	0	0	0	0
18-1a	nesprávná evidence v chovu	3	3	0	0	0	0	0
18-1b	nesprávná evidence v chovu	0	0	0	0	0	0	0
18-2a	neustanovení inspektora	0	0	0	0	0	0	0
18-2b	nezajištění veterinární péče	6	2	0	0	0	4	0
18-2c	nedostatečná evidence pokusu	0	0	0	0	0	0	0
18-3a	odborná komise - neustavení nebo nedostatečná činnost	0	0	0	0	0	0	0
18-3b	odborná komise - návrhové řízení	0	0	0	0	0	0	0
18-3c	odborná komise - kvalifikace pracovníků	0	0	0	0	0	0	0
18-3d	ověřování odborné způsobilosti	0	0	0	0	0	0	0
18-3e	odborná komise - neposkytnutí informací	0	0	0	0	0	0	0
18-40	nedostatky v označování vybraného druhu	0	0	0	0	0	0	0
18-50	nedostatky v identifikaci vybraného druhu	1	0	0	0	0	1	0
27-1a	maření výkonu dozoru	3	0	0	0	0	3	0
27-1b	porušení povinností chovatelem	21	6	0	0	0	15	0
27-30	opětovný správní delikt	0	0	0	0	0	0	0
28-1a	provádění pokusu bez povolení	0	0	0	0	0	0	0
28-1b	nedovolený chov nebezpečného druhu zvířat	4	0	0	4	0	0	0
28-1c	porušení povinností občanem	8	0	0	0	0	8	0
28-1d	týrání zvířat nezletilými	0	0	0	0	0	0	0
28-30	opětovný přestupek	0	0	0	0	0	0	0

Soudní projednávání § 203 - týrání zvířat *)

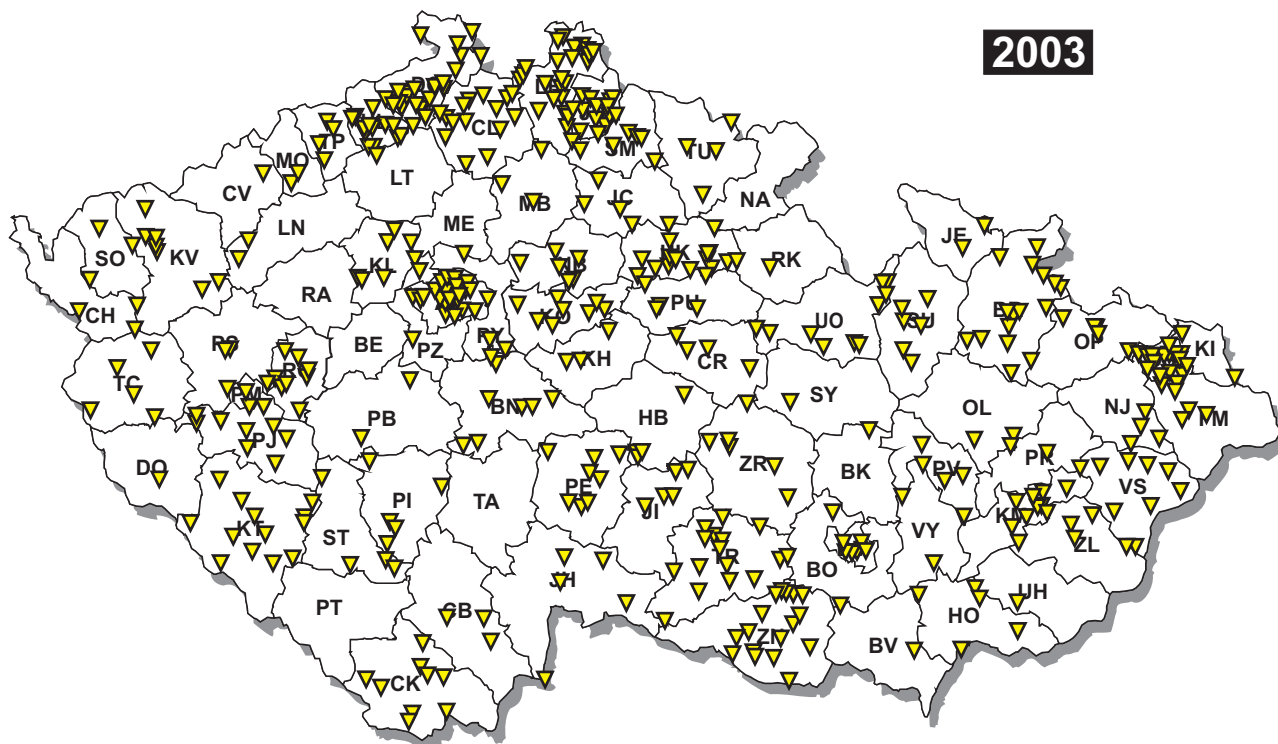
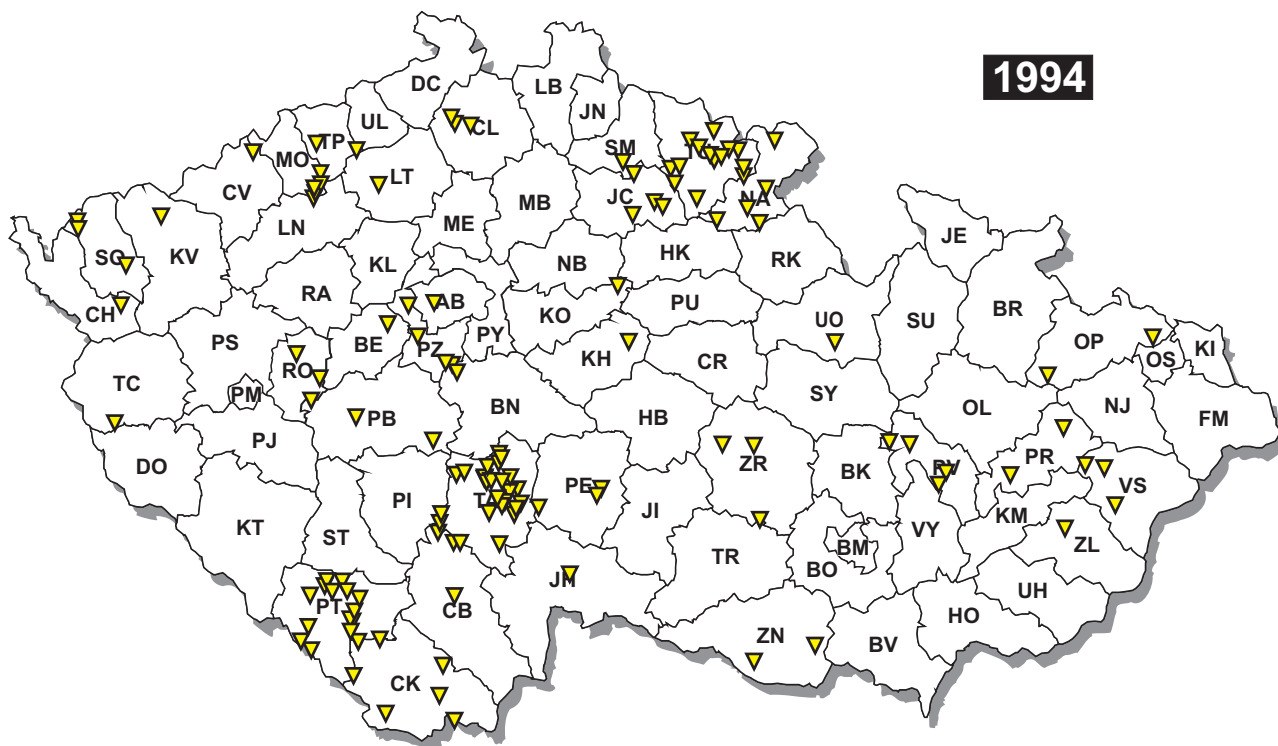
rok	stíháno	obžalováno	***	**	odsouzeno
1992	9	7	-	-	4
1993	26	16	-	-	7
1994	32	26	-	-	13
1995	34	26	-	-	14
1996	57	46	-	-	23
1997	63	60	-	-	31
1998	63	45	-	-	25
1999	53	48	-	-	31
2000	56	50	-	-	20
2001	53	37	-	-	22
2002	36	28	6	5	17
2003	40	33	4	4	14
celkem	482	389	6	5	207

*** zkrácené přípravné řízení

** navrženo k potrestání

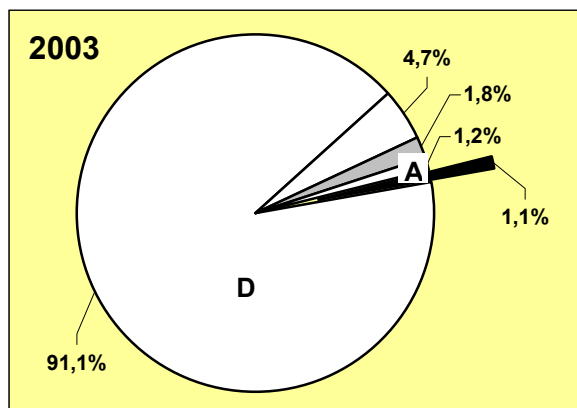
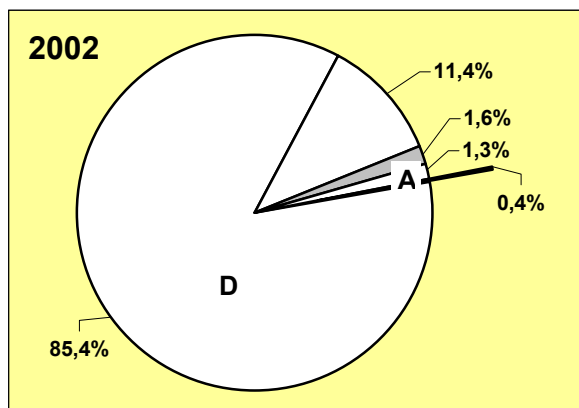
*) pro tabulku sdělil informace odbor informatiky Ministerstva spravedlnosti ČR podle údajů státních zastupitelství a soudů

Kontroly chovů zvířat zákon na ochranu zvířat porušen

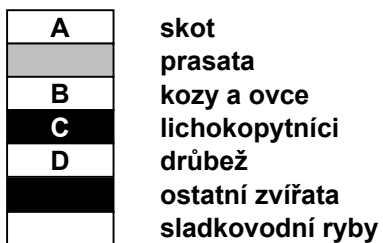
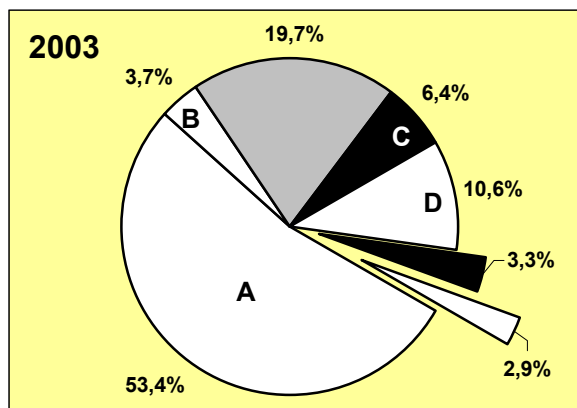
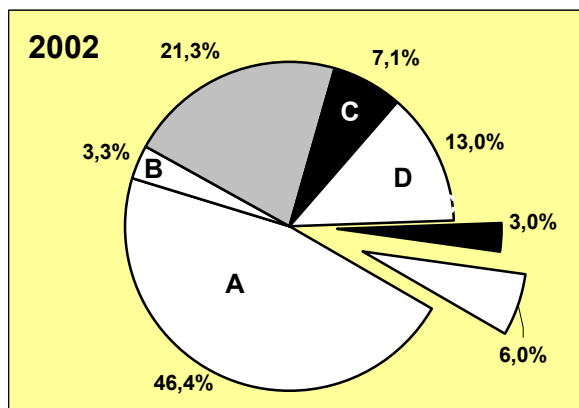

Chovy hospodářských zvířat

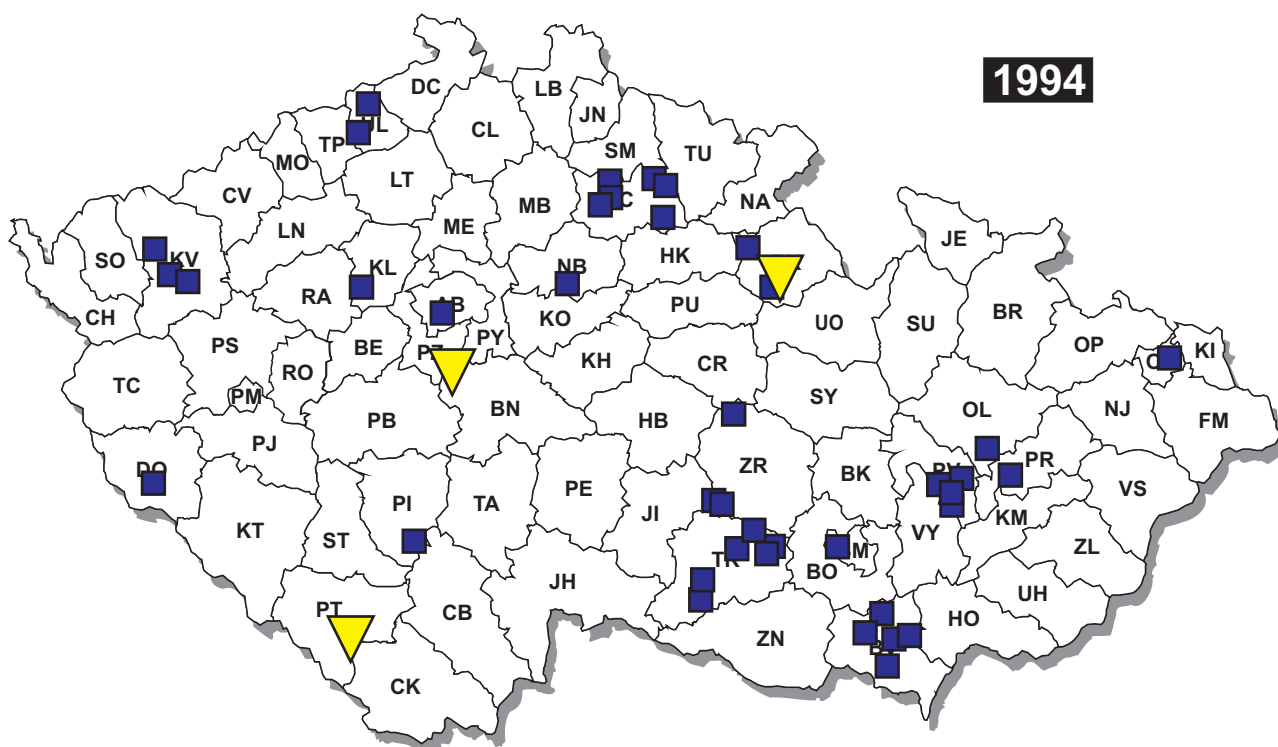
Počty kontrolovaných zvířat

Počty kontrol

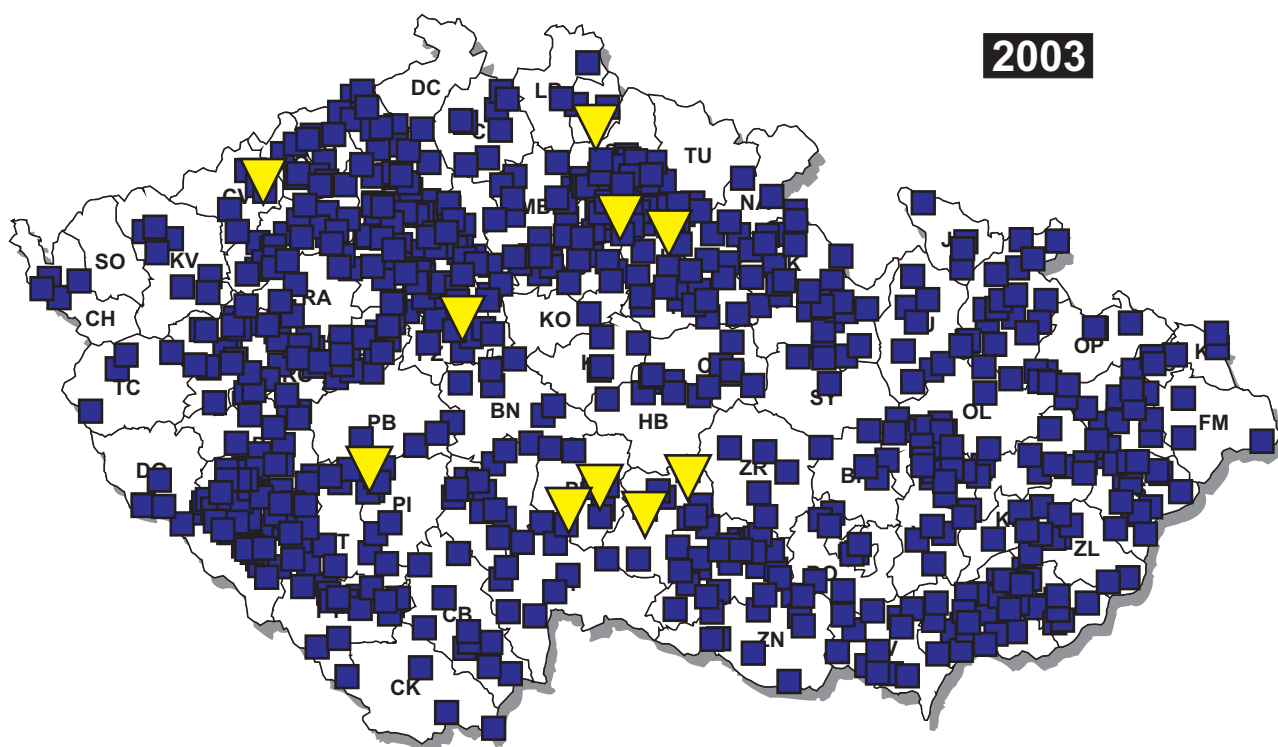
Kontroly vnitrostátní přepravy

■ zákon neporušen

▼ porušení zákona

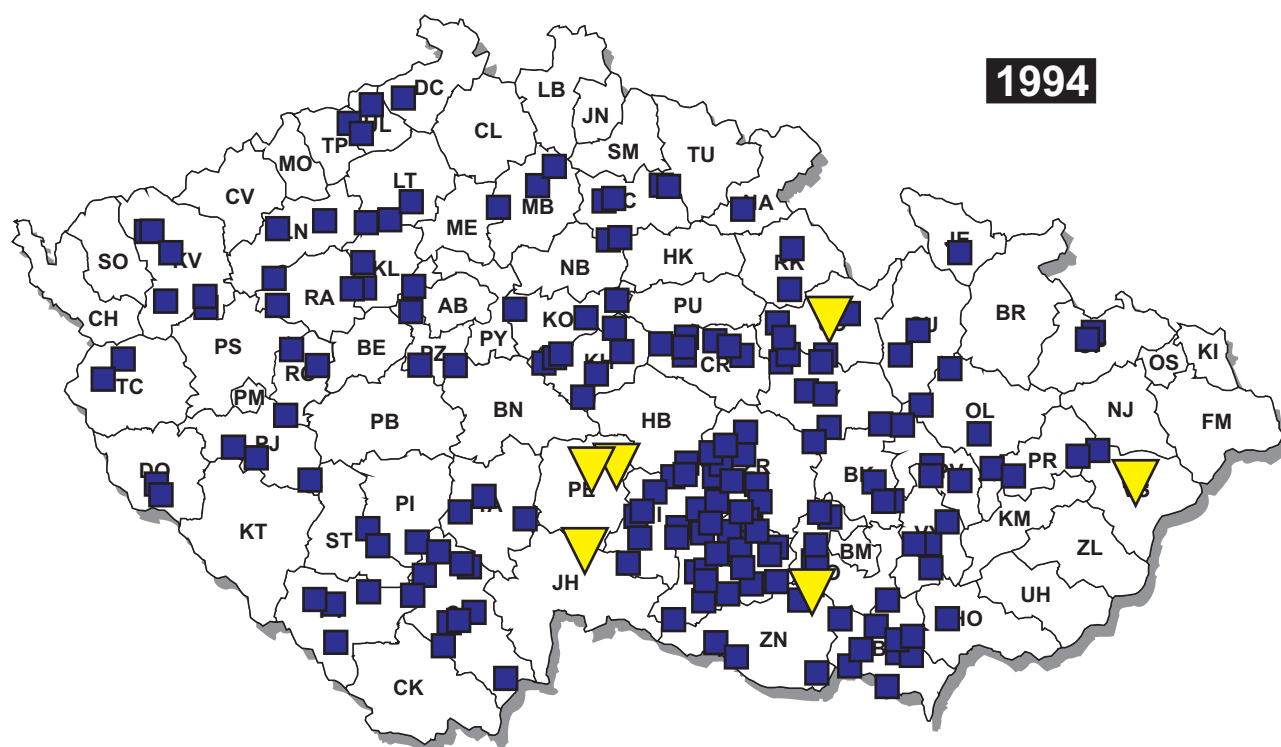
**Počty kontrolovaných zvířat při vývozu,
dovozu a tranzitu v roce 2003**

Zvíře	vývoz	dovoz	tranzit
skot	70 771	3 917	419 569
koně	1 483	3 572	48 824
ovce a kozy	1 644	545	63 178
prasata	52 085	2 068	5 200
hrabavá drůbež	40 350 378	4 356 278	1 661 298
vodní drůbež	2 127 227	21 668	0
psi a kočky	19 029	120	26 356
exotická zvířata	1 423 011	124 309	61
exotické ptactvo	126 229	21 219	23 897

**Počty kontrolovaných laboratorních zvířat při vývozu,
dovozu a tranzitu v roce 2003**

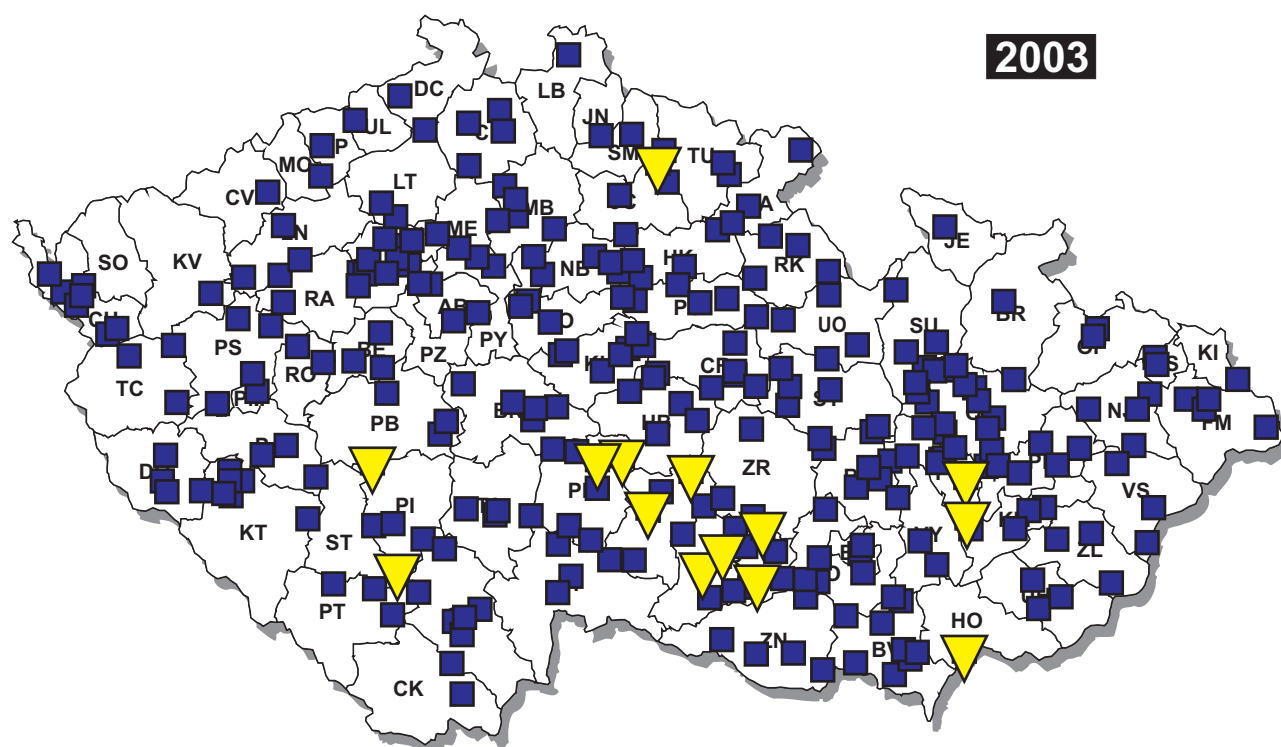
Zvíře	vývoz	dovoz	tranzit
psi	0	1	0
kočky	0	0	0
potkani	2 401	7 751	0
myši	13 218	18 763	0

Kontroly porážek zvířat

■ zákon neporušen

▼ porušení zákona

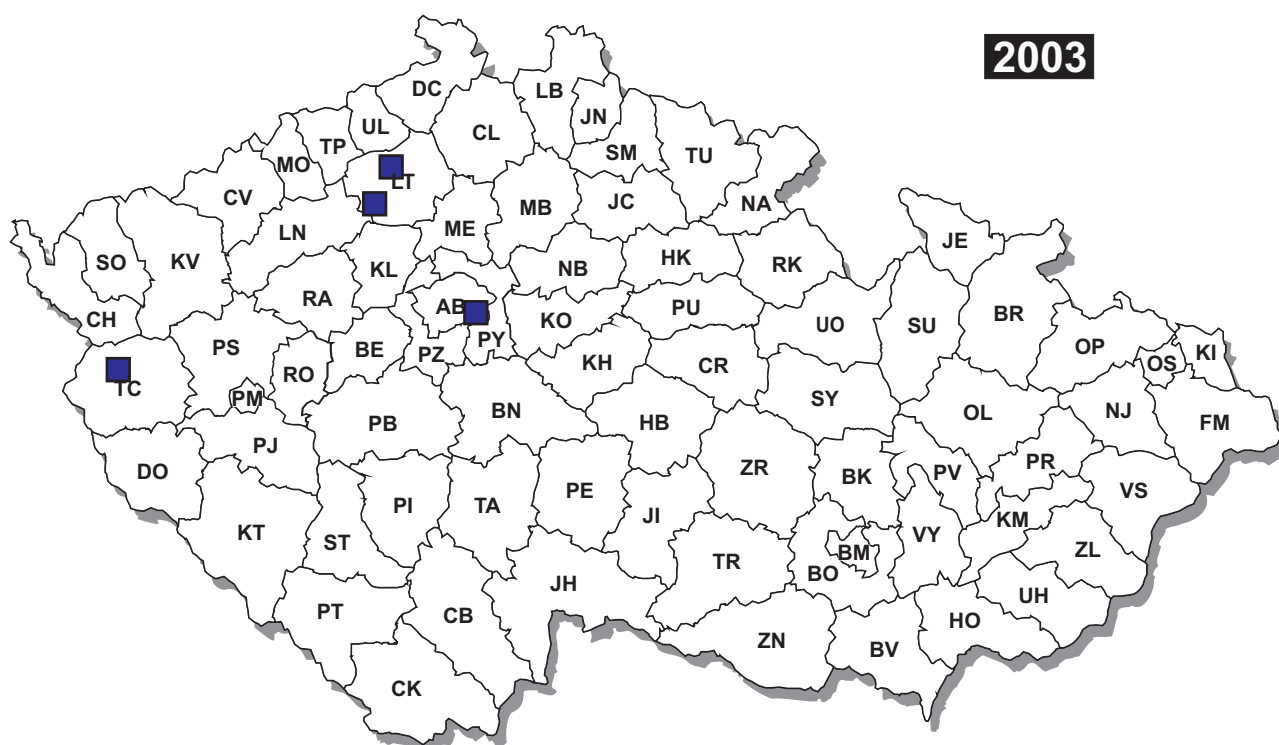
Kontroly rituálních porážek

■ zákon neporušen

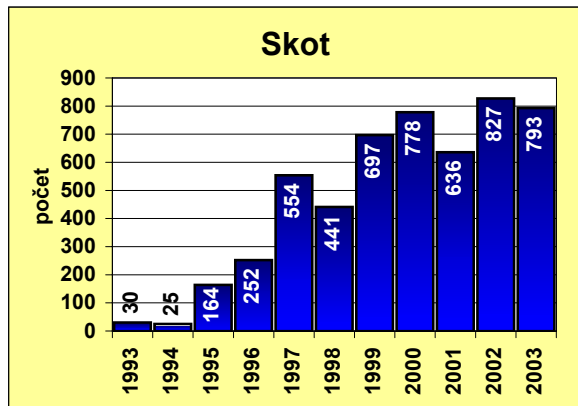

▼ porušení zákona

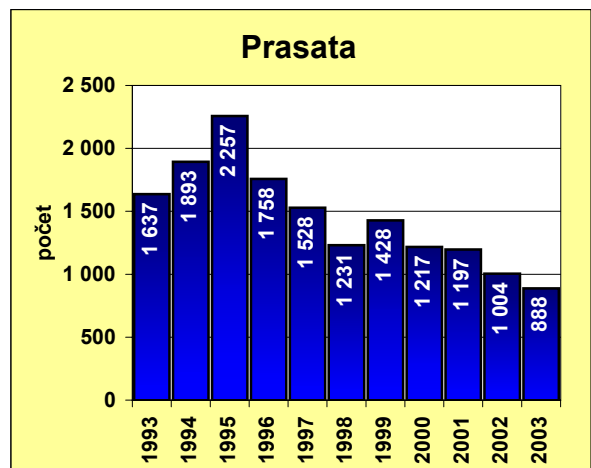
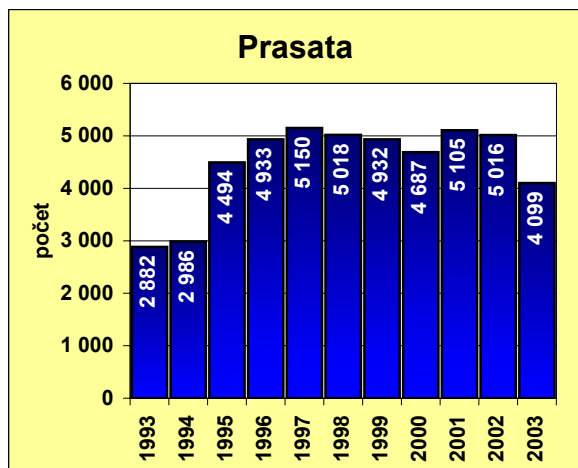
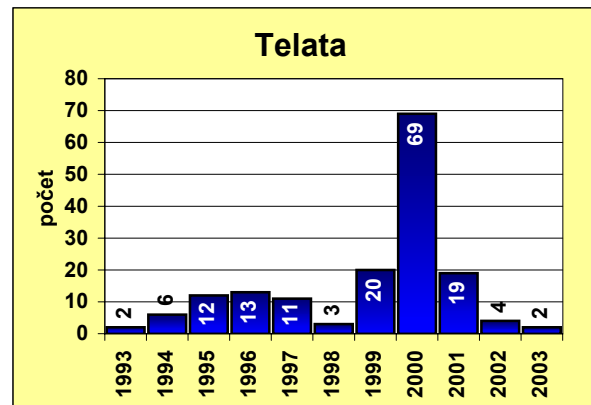
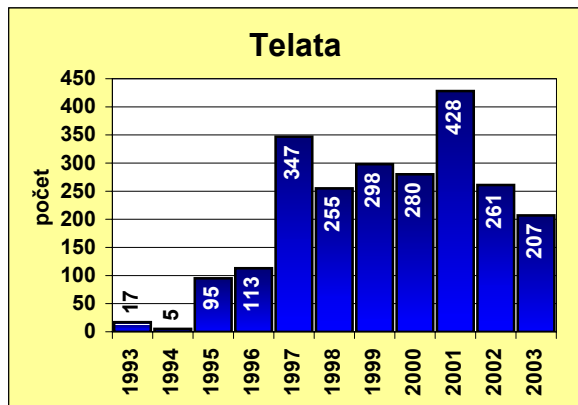
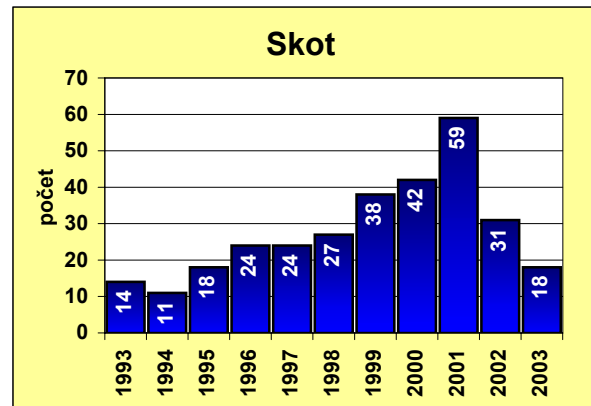

Úhyny skotu, telat a prasat na jatkách

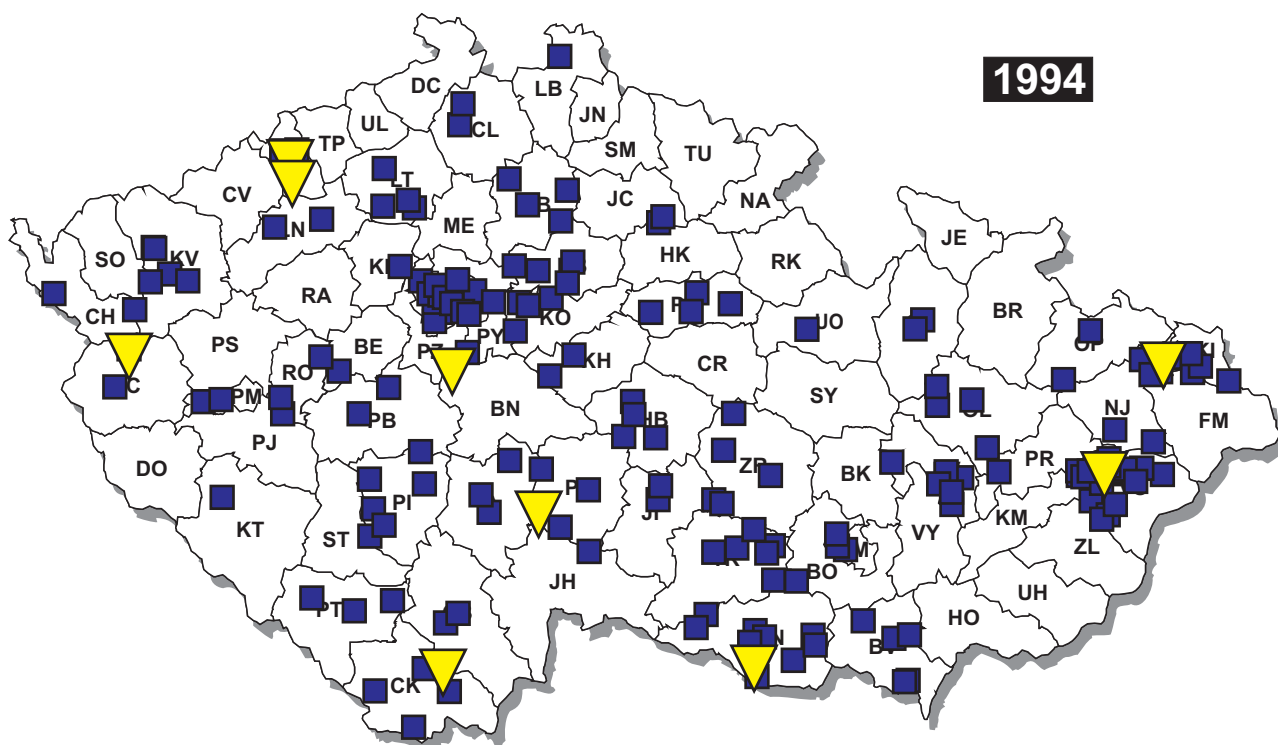
úhyny při přepravě na jatky

úhyny při ustájení na jatkách

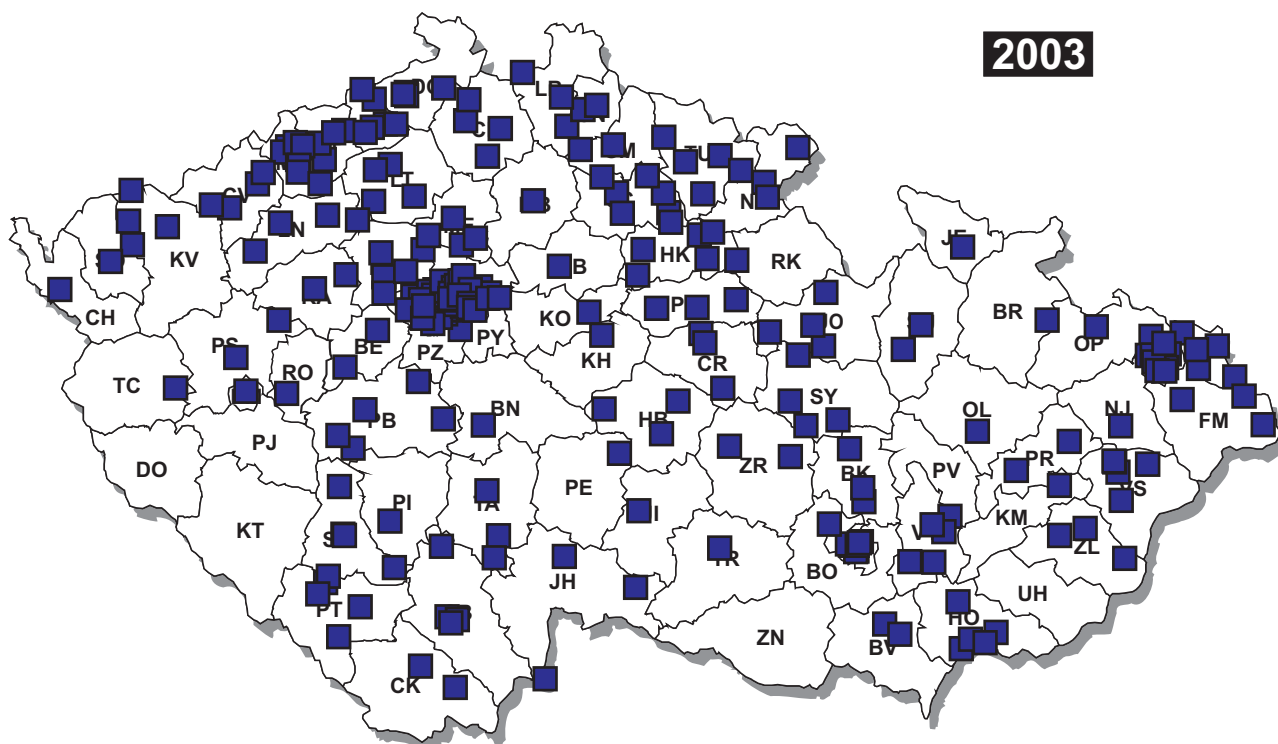

Kontroly obchodů se zájmovými zvířaty

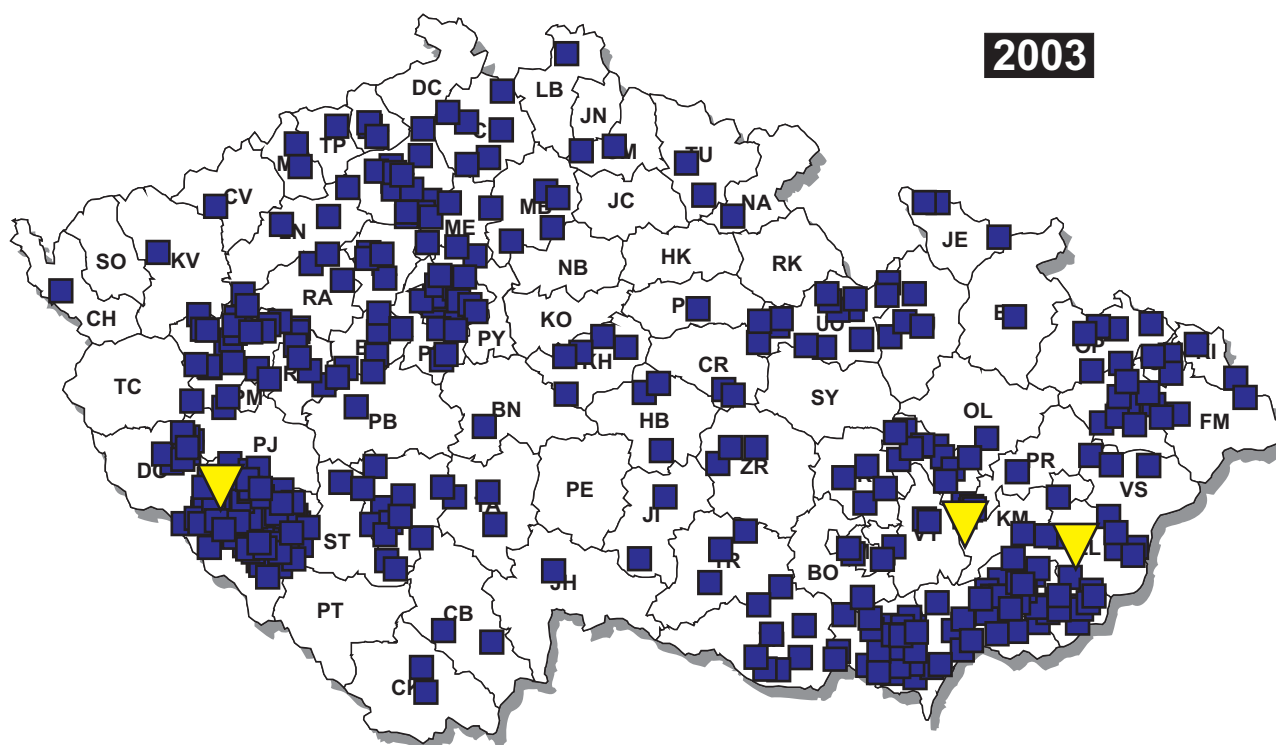
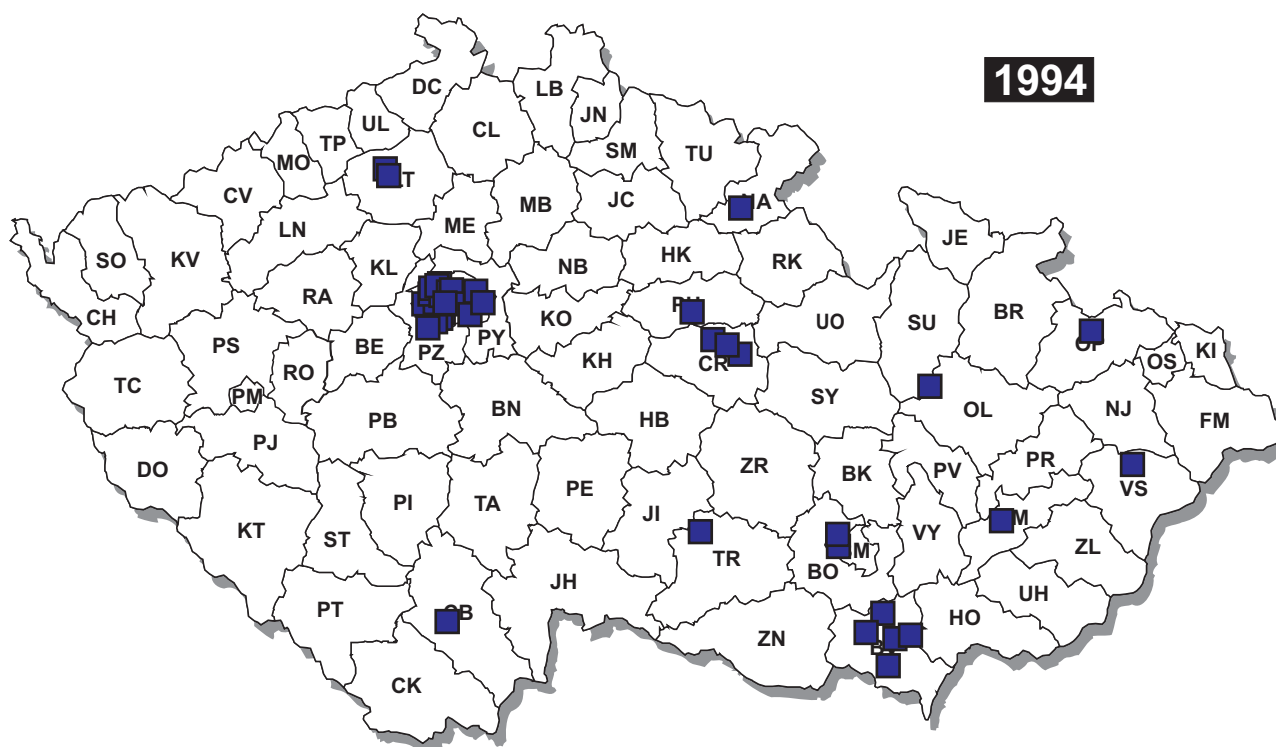

■ zákon neporušen

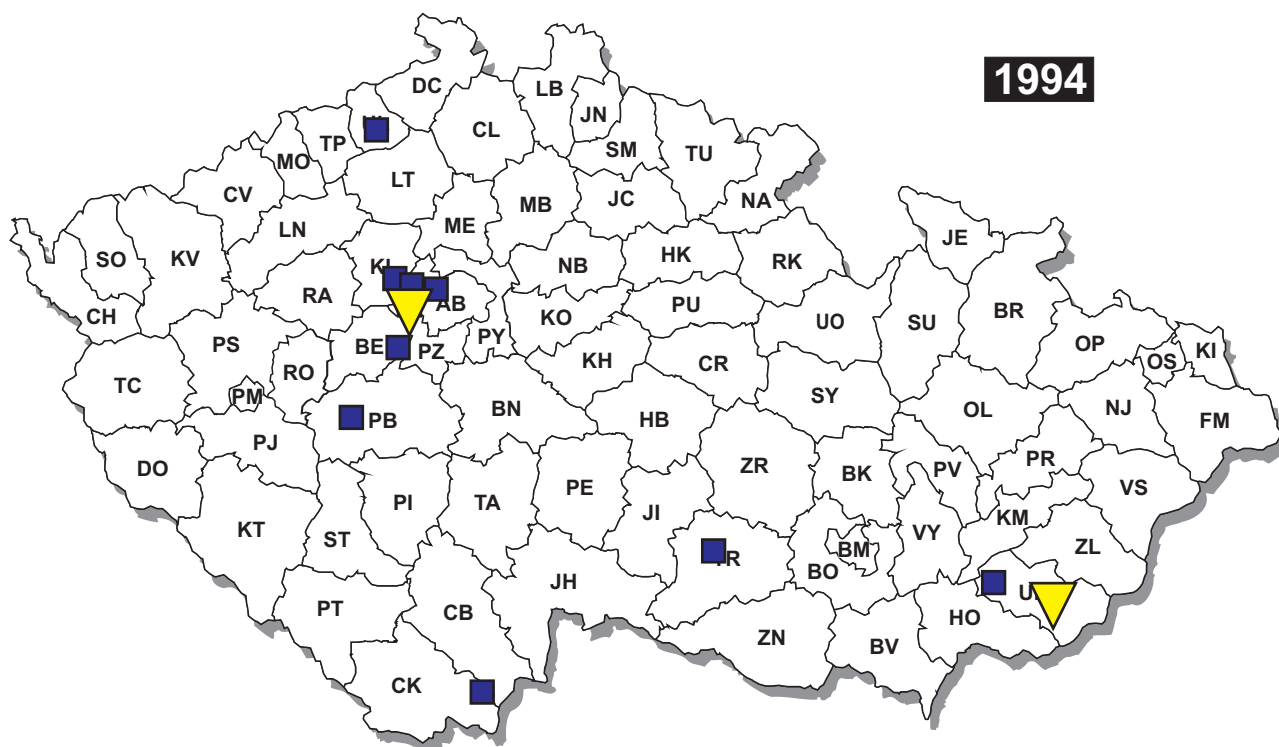
▼ porušení zákona

Kontroly veterinární činnosti

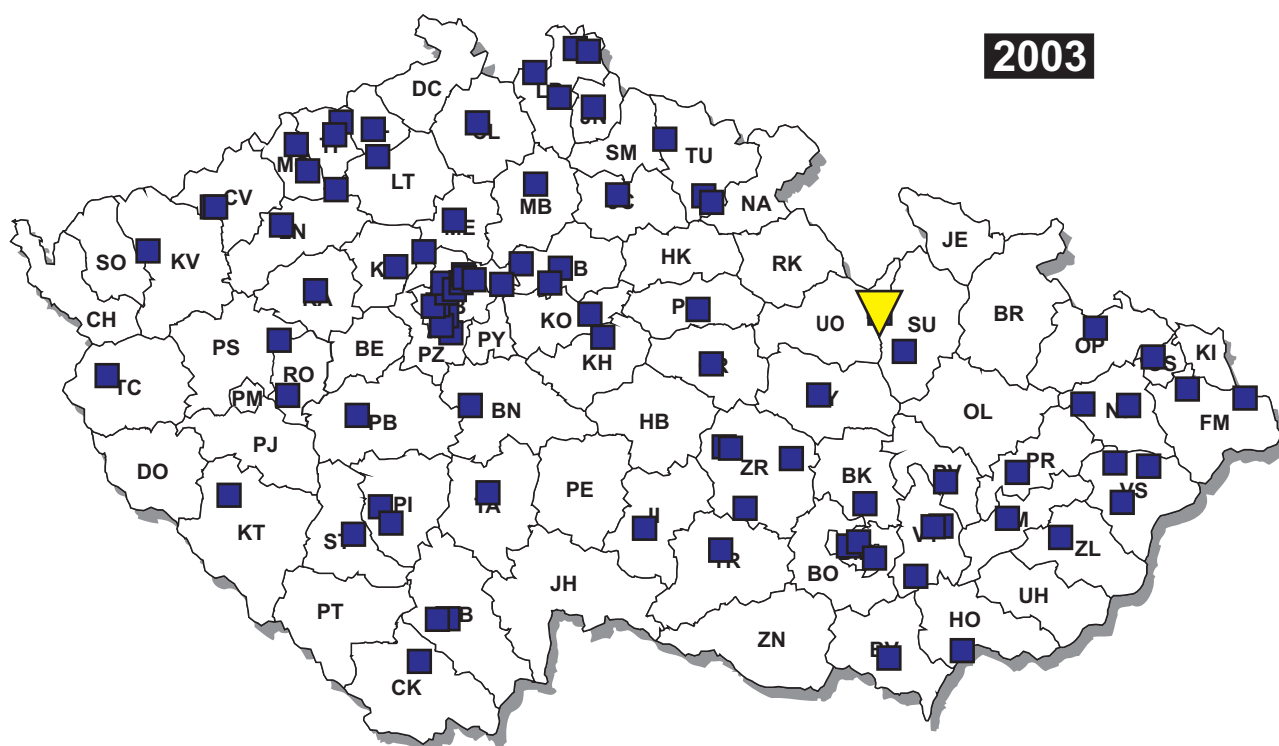

Kontroly útulků

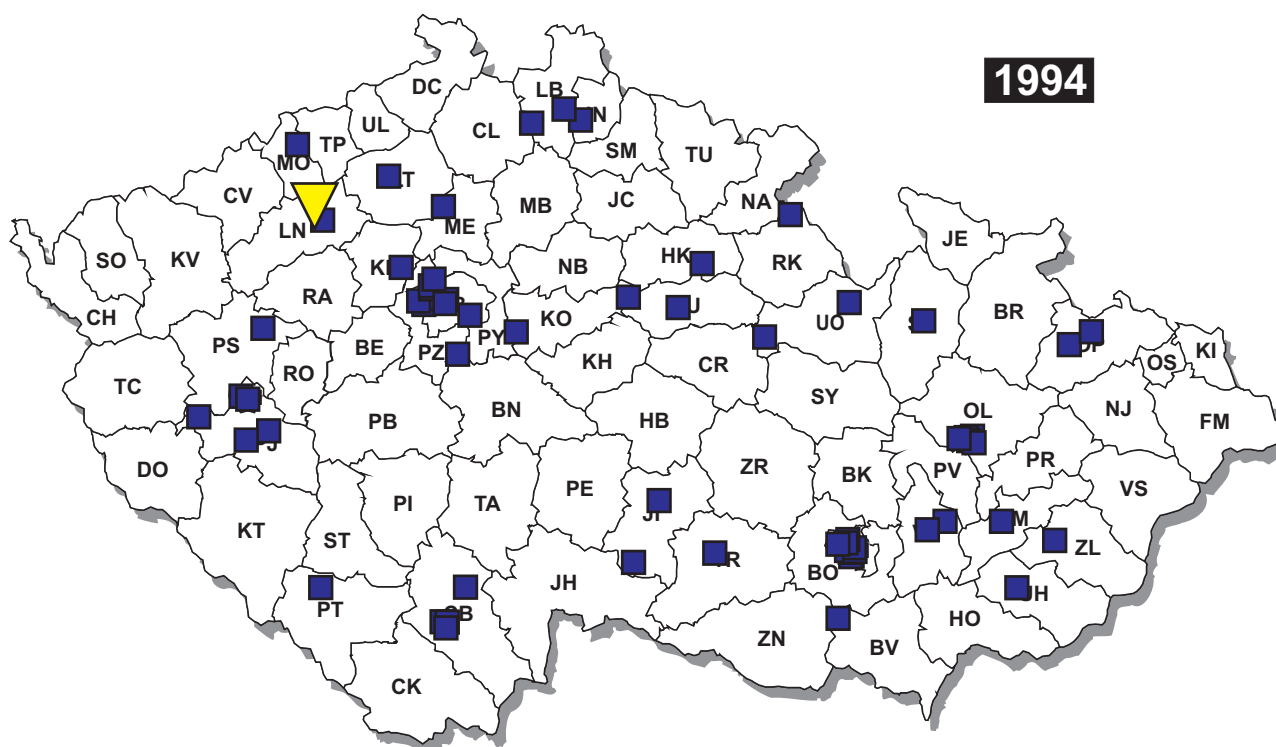

■ zákón neporušen

▼ porušení zákona

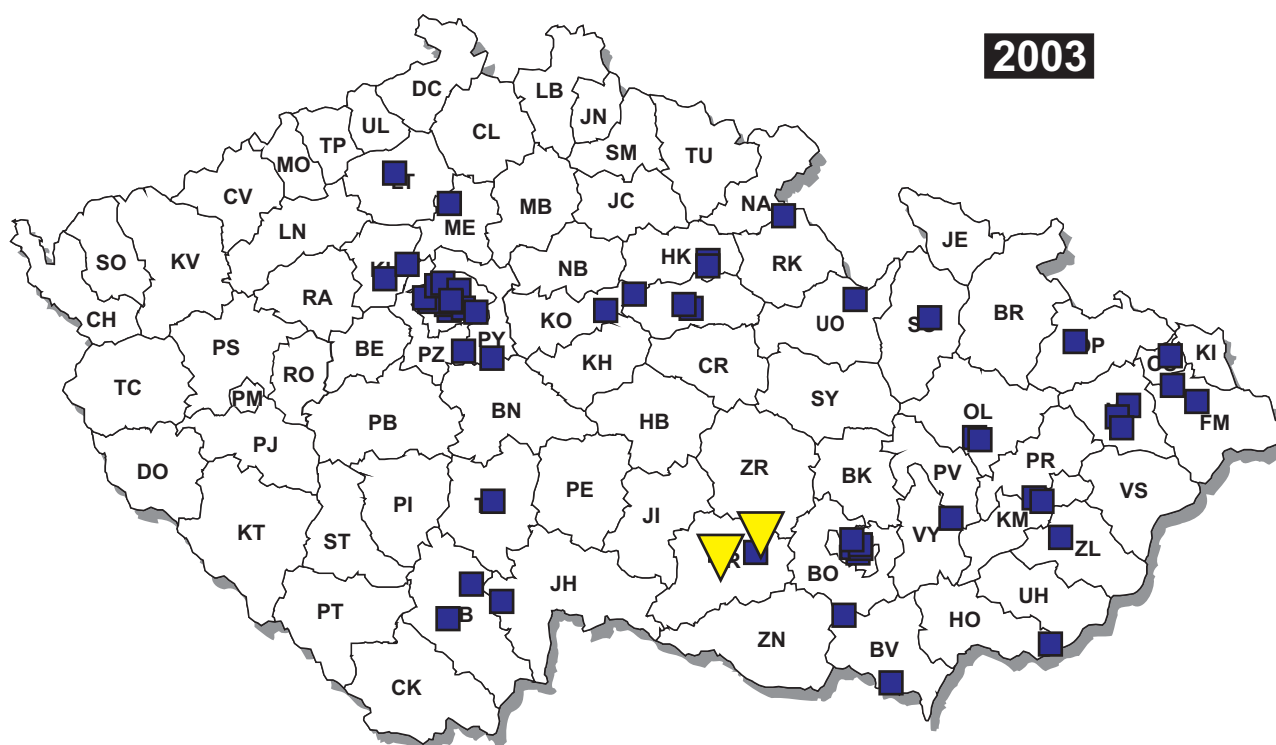

Kontroly pokusů se zvířaty

■ zákon neporušen

▼ porušení zákona

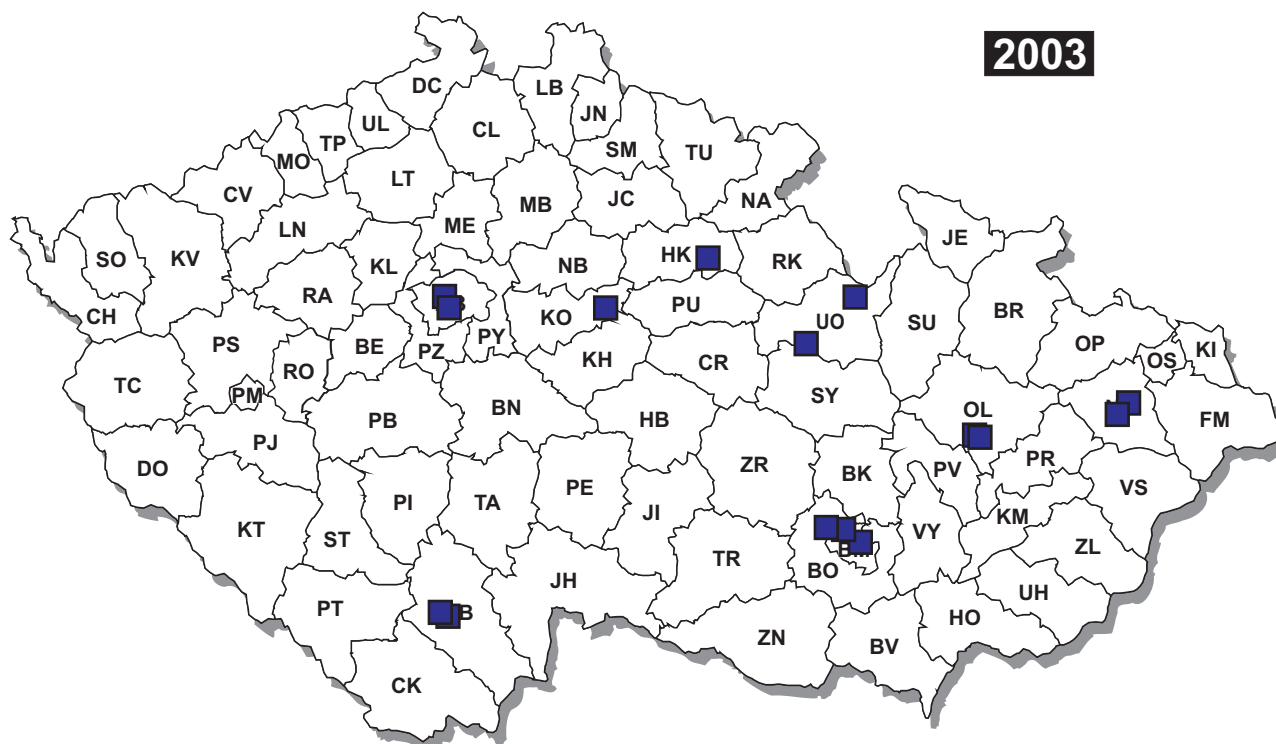
Kontroly výuky na zvířatech

■ zákon neporušen

▼ porušení zákona

Počty a druhy zvířat použitých v pokusech

Druh zvířat	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
hmyzožravci (Insectivora)	0	74	20	56	0	0	28	21	20	3 449
letouni (Chiroptera)	0	0	300	0	100	55	10	15	806	152
myši (Mus musculus)	133 264	129 086	131 052	117 590	113 700	101 967	111 421	96 393	91 879	81 917
potkani (Rattus norvegicus)	53 471	55 778	43 689	48 033	44 560	35 260	37 443	39 121	36 995	37 919
morčata (Cavia porcellus)	14 182	15 674	14 528	11 737	13 330	11 368	9 669	9 846	8 448	7 431
ostatní hlodavci (Rodentia)	2 889	2 767	4 281	2 633	2 367	2 382	2 713	5 034	5 921	2 208
králíci (Oryctolagus cuniculus)	9 357	9 064	9 314	7 495	12 132	12 137	9 974	8 631	7 770	5 627
lidoopi (Hominoidea)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
opice (Cercopithecoidea, Ceboidea)	2	18	11	1	22	49	75	92	101	75
poloopice (Prosimia)	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
psi (Canis familiaris)	1 395	266	257	313	390	315	248	202	233	277
kočky (Felis catus)	310	36	31	87	27	43	24	40	23	22
ostatní masožravci (Carnivora)	22	15	9	37	39	6	18	21	23	54
koně, osli a kříženci (Equidae)	348	34	14	30	74	60	541	189	182	213
prasata (Sus sp.)	6 288	1 677	2 163	1 207	7 122	2 264	2 685	2 122	1 384	2 361
kozy a ovce (Capra, Ovis)	1 532	327	326	294	295	249	350	620	859	758
hovězí dobytek (Bos sp.)	4 489	951	759	689	751	1 031	828	763	1 160	1 182
jelenovití (Cervidae)	0	76	58	62	40	75	76	105	67	57
ostatní savci (Mammalia)	319	70	38	0	172	0	25	12	0	175
ptáci (Aves)	175 570	40 845	16 903	17 646	28 613	28 931	77 472	13 030	38 805	136 796
plazi (Reptilia)	50	42	70	63	107	13	165	162	429	254
obojživelníci (Amphibia)	1 587	444	313	74	525	351	299	574	850	13 570
ryby (Pisces)	154 453	32 409	14 073	8 388	8 372	10 002	11 633	47 001	42 810	32 816
CELKEM	559 568	289 655	238 209	216 435	232 738	206 558	265 697	223 994	238 765	327 313

Počty a druhy zvířat použitých v pokusech podle rezortů - 2003

Druh zvířat	MO	MV	MK	MPO	MZe	MŽP	MZd	MŠMT	AV		
hmyzožravci (Insectivora)		žádná použitá zvířata	102			žádná použitá zvířata			3 347		
letouni (Chiroptera)			152								
myši (Mus musculus)	1 757				12 652		19 434		13 223	14 062	20 789
potkani (Rattus norvegicus)	1 733				3 071		1 249		5 339	17 199	9 328
morčata (Cavia porcellus)					505		1 503		4 924	89	410
ostatní hlodavci (Rodentia)				286	225		324		70	1 172	131
králíci (Oryctolagus)	6				1 454		2 841		361	544	421
lidoopi (Hominoidea)											
opice (Cercopithecoidea, Ceboidea)					75						
poloopice (Prosimia)											
psi (Canis familiaris)	5				149		77		22	3	21
kočky (Felis catus)							22				
ostatní masožravci (Carnivora)					36				18		
koně, osli a kříženci (Equidae)							178			35	
prasata (Sus sp.)	71				89		1 211		45	790	155
kozy a ovce (Capra, Ovis)					241		187		276	54	
hovězí dobytek (Bos sp.)					65		509			608	
jeleňovití (Cervidae)							57				
ostatní savci (Mammalia)							166			9	
ptáci (Aves)				105 262	17 568		9 844		12	3 421	689
plazi (Reptilia)			105					149			
obojživelníci (Amphibia)			264					13 000	306		
ryby (Pisces)			236	18 914	2 200		6 466		5 000		
CELKEM	3 572		106 407	55 044	39 802		30 756	51 135	40 597		

- MO** Ministerstvo obrany ČR
MV Ministerstvo vnitra ČR
MK Ministerstvo kultury ČR
MPO Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
MZe Ministerstvo zemědělství ČR
MŽP Ministerstvo životního prostředí ČR
MZd Ministerstvo zdravotnictví ČR
MŠMT Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
AV Akademie věd ČR

Počty zvířat použitých v pokusech pro vybrané účely v roce 2003

Druh zvířat	"1"	"2"	"3"	"4"	"5"
všechny druhy	176 269	71 751	14 109	28 653	5 620
vybrané druhy:					
hlodavci a králíci	58 433	50 187	11 296	4 177	3 015
psi a kočky	45	205	40	9	0
primáti	0	75	0	27	44

"1" *biologické studie (včetně lékařských) základní povahy*

"2" *objevy, vývoj a řízení jakosti (včetně vyhodnocení bezpečnosti)
výrobků nebo léčiv pro lidské a veterinární lékařství*

"3" *diagnostika nemocí*

"4" *ochrana člověka, zvířat a životního prostředí před jedy a jiná hodnocení
bezpečnosti*

"5" *výuka a výchova*

Počty zvířat použitých v pokusech zabývajících se nemocemi a poruchami v roce 2003

Druh zvířat	"1"	"2"	"3"	"4"
všechny druhy	12 962	7 478	5 515	51 680
vybrané druhy:				
hlodavci a králíci	12 852	7 421	5 509	31 107
psi a kočky	71	12	0	80
primáti	39	0	0	36

"1" nádorová onemocnění (mimo vývojových nádorových rizik)

"2" kardiovaskulární nemoci

"3" nervové a duševní poruchy

"4" ostatní lidské a zvířecí nemoci

Počty zvířat použitých v pokusech pro vybrané účely na ochranu člověka, zvířat a životního prostředí před jedovatými látkami nebo pro jiné vyhodnocení bezpečnosti v roce 2003

Druh zvířat	"1"	"2"	"3"	"4"	"5"	"6"
všechny druhy	1 664	1 783	0	0	74	30 761
vybrané druhy:						
hlodavci a králíci	429	1 235	0	0	70	2 785
psi a kočky	0	0	0	0	4	5
primáti	0	0	0	0	0	27

"1" *látky použité nebo uvažované pro použití především v zemědělství*

"2" *látky použité nebo uvažované pro použití především v průmyslu*

"3" *látky použité nebo uvažované pro použití především v domácnostech*

"4" *látky použité nebo uvažované pro použití především v kosmetice nebo jako toaletní zboží*

"5" *látky použité nebo uvažované pro použití především jako přísady do potravin pro lidskou spotřebu*

"6" *potenciálně nebo skutečně nebezpečné znečišťující látky v životním prostředí*